

Věstník

Asociace muzeí a galerií České republiky

2006: Rok s židovskou kulturou
Stoleté Židovské muzeum v Praze

Úvodník

Vážení čtenáři,

věren zásadě, která říká, že vždycky je co slavit, jen je třeba najít důvod, jsem „objevil“ pro nastávající rok pro české muzejnictví zajímavé výročí – před 690. lety se narodil českému králi Janovi a jeho manželce Elišce syn Václav, pozdější Otec vlasti, císař a král Karel IV. Jak už to u podobných velikánů bývá, bývají jim přisuzovány zásluhy nejen v oblasti, v níž získali nesmrtelnost, ale také v celé řadě dalších oborů. Někdy právem, jindy jen ve snaze přizdobit ještě více blýskavou legendu. Představovat Karla IV. jako „muzejníka“ je však zcela na místě, vždyť je o něm všeobecně známo, jak významně přispěl třeba k rozmnožení pražského svatovítského pokladu.

Zanechal nám o tom ostatně i písemné svědectví ve svém známém vlastním životopise, v němž popsal, jak získal relikvie v Trevíru, kde byl na pohřbu svého strýce, arcibiskupa-kurfiřta Balduina. Píše: „...spatřili jsme tam ostatky, po nichž dávno horoucně jsme toužili. Ačkoliv pak veliké sumy peněz od arcibiskupa nově zvoleného a od kapituly kostela trevírského po právu a spravedlnosti a bez vší výčitky obdržeti jsme mohli, královská však důstojnost naše jimi pohrdajíc, za lepší měla, aby pokladů nebeských i duchovních, jež ani mol nekazí, ani rez nezžírá, ani zloději nevykopávají, aniž kradou, od kléru a kapituly obdržela.“ Nechme stranou, že i Otec vlasti se může mýlit a podcenit nebezpečí molů, rzi a zlodějů, a zkusme Karlova slova vnímat jako poselství budoucím panovníkům, ty dnešní nevyjímaje, byť už nejde o krále a císaře. Zdá se, že Karel velmi dobře věděl o ceně, kterou mají pro středověký stát „muzealizované“ doklady, tehdy především památky na pozemský život a umučení Ježíše Krista a život světců, jaký význam mají pro jeho prestiž, budoucí prosperitu a civilizační konkurenceschopnost.

Uplynulo šest století a na ceně a významu toho, čemu se dnes v Evropě říká „kulturní statky“, se pranic nezměnilo, jen „královská důstojnost“ dnešních panovníků již nepohrdá statky jinými ve prospěch statků kulturních. Prý až budeme bohatí, pořídíme si kulturních statků, těchto „rozinek na koláči“, po libosti, nyní máme jiné priority. Nevědí to, co věděl Karel – ty kulturní statky potřebujeme, abychom *vůbec někdy bohatí byli*. Ne sice hned, ale jednou jistě. Je pak docela logické, že se dnešní panovníci stále nějak zdráhají investovat větší peníze do kulturních statků, třeba jen do uchovávání a udržování těch, které „zainvestoval“ už Otec vlasti. Naštěstí tu jsou ještě třeba muzejníci, kteří svou práci snad umožní, aby se kulturní statky dočkaly doby, kdy moderní panovníci pochopí to, co jim v několika větách vzkázal Karel IV. A že je to nějak příliš pesimistické? Není, protože je to života běh – Karel se mýlil v molech, rzi a zlodějích, jeho následovníci zase v tom, že kulturní statky nejsou „rozinkami na koláči“, ale samotnou podstatou toho koláče. Ten Karlův omyl kulturní statky přežily, snad přežijí i ten druhý. Takže vydržme!

Přeji vám alespoň nějaké úspěchy v tom nelehkém „pábení“ i v roce 2006.

Jiří Žalman

Obsah

Z činnosti sekcí, kolegií a komisí	str. 5
Zprávy, aktuality, informace	str. 8
Téma: Muzeum a změna II.	str. 11
Téma: Rok s židovskou kulturou	str. 13
Muzejní kritika	str. 14
Připravuje se... (semináře, konference)	str. 15
Nové stálé expozice	str. 17
Pozvánky na výstavu	str. 18
Personálie	str. 20
Výzva ke spolupráci	str. 20
Volná místa	str. 21

KALENDÁRIUM kulturních událostí najdete uprostřed Věstníku

Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky 6/2005.

Toto číslo vychází 6. ledna 2006. Náklad 1000 ks.

Periodicita šestkrát ročně.

Periodikum je registrováno MK ČR
reg. č. 8331, ISSN 1213-2152

Vydává AMG s finanční podporou
Ministerstva kultury ČR.

Adresa redakce:

Asociace muzeí a galerií České republiky,

Jindřišská 901/5, 110 00 Praha 1.

Tel.: 224 210 037-9. Fax: 224 210 047.

E-mail: vestnik@cz-museums.cz,

<http://www.cz-museums.cz>.

Uzávěrka příštího čísla 30. 1. 2006.

Redakční rada:

Milena Burdychová, Zbyněk Černý,
Eva Dittertová, Hana Dvořáková, Dagmar Fialová,
Hana Gancarzová, Jana Hutníková, Sylva Městecká,
Luboš Smolík, Petr Velemínský, Jiří Žalman.

Redakce: Petra Medříková.

Návrh obálky a grafická úprava: Anna Komárková.

Fotografie na obálce je z archivu
Židovského muzea v Praze.

Kouzlo vánoc

Vážené kolegyně a kolegové, naši milí čtenáři, začíná nám rok 2006. Snad každý máme vždy v tuto dobu mnoho přání, předsevzetí a očekávání. Osobní i ty naše profesní. Máme opět za sebou v muzeích nádherný čas adventu a Vánoc. V tuto dobu se muzea stávají vyhledávanějšími než kdykoliv jindy, v menších městech utichá cestovní ruch a muzea navštěvují místní návštěvníci. V dnešní době materiálních postojů a hodnocení, kdy počítač se stává součástí naší práce i osobnosti, je tedy vhodné se na chvíli zastavit, zamyslet a možná i zasnit v muzeu. A právě v muzeu. Převážná většina z nás připravila pro své návštěvníky adventní a vánoční akce. Jsou to akce, na kterých máme my muzejní pracovníci, příležitost se setkat s našimi návštěvníky, hovořit s nimi a popřát si nejen vše dobré, ale i vyslechnout jejich názor na naši práci. Využili jste páni ředitelé, paní ředitelky a pracovníci muzeí těchto vzácných chvil a přišli jste mezi své věrné? Pokud ne, doporučuji již dnes si to napište do svých diářů. Za sebe jen mohu říci, že jsem ráda, když uprostřed každoročního – vám všem dobře známého hektického dění konce starého roku a počátku roku nového, si mohu najít čas při akcích muzea na naše stálé návštěvníky, ale i poznávat a seznamovat se s novými. A možná, že trocha pohledu na naši práci očima našich návštěvníků neuškodí a mnohdy může být velmi inspirativní. Možná je to ono potřebné zastavení, odstup i inspirace. Jen tohle krátké zamyšlení, původně myšlené jen pro mé osobní hledání a rozvíjení, jsem si vám dovolila nabídnout k přemýšlení či diskusi. Mým přáním by bylo, abychom v čase, kdy máme plné kalendáře, psané i elektronické, zaplněné akcemi, semináři, konferencemi, termíny výstav, abychom nezapomínali na naše návštěvníky. A nejen to, abychom také nezapomínali na kolegy a zároveň na Asociaci muzeí a galerií a akce jí pořádané. Dejte nám o sobě vědět, že Věstník AMG čtete. Napište svůj názor, myšlenku apod. Zastavme se a poohlédněme se za uplynulým rokem, přestože již plánujeme rok další. Přeji všem hodně osobních a pracovních úspěchů v nastávajícím roce a těším se na setkávání na stránkách Věstníku.

Eva Dittertová, II. místopředsedkyně AMG ČR

Nad Betlémem vyšla hvězda

V roce 2003 jsme připravili pro návštěvníky téměř v celých prostorách muzea výstavu betlémů. Bylo jich na 150 a nebyvalý zájem nás překvapil. Proto jsme se rozhodli po dvou letech akci zopakovat a vánoční čas ve Svitavách obohatit výstavou betlémů opět.

Celá výstava je rozdělena do dvou částí. První tvoří betlémy papírové a ukázky drobných komerčních betlémků. Najdeme zde staré betlémy známých ilustrátorů, jako byli Josef Lada, Mikoláš Aleš, Marie Fišerová-Kvěčková, ale i novějších – Jarmily Vavřincové, Karla Franty i letos zemřelé Heleny Zmatlíkové. K vidění jsou papírové betlémy z Itálie, Polska, betlémy dobové firemní (Hradecká či Kolínská cikorka, Frankovka apod.), betlémy městské (nechybí ani Bilinův svitavský) nebo betlémy – puzzle. Druhou část výstavy zaplňují betlémy trojrozměrné. Dřevěné, keramické, sádrové, chlebové, ale nechybí ani prostorové papírové – především známé ústecko-orlické. Některé z betlémů nám ochoťně zapůjčila muzea – Třebechovice, Hradec Králové, Vysoké Mýto, Lanškroun, Česká Třebová, jiné jsou z majetku soukromých sběratelů. Výstava končí 22. ledna 2006.

Blanka Čuhelová

Plzeňské betlémy

Výstava v hlavních prostorách OC OLYMPIA v Plzni představuje betlémy od 18. století do 2. třetiny 20. století, a to jak městské, tak i venkovské provenience. I když v plzeňském regionu nepatřilo betlémářství k význačné a světoznámé produkci, přesto i zde vznikaly krásné betlémy. Velmi zajímavými exponáty jsou kadluby na těstové figurky hlavních aktérů jesliček, které podpořily masovější betlémářskou výrobu na počátku 19. století a hotové postavičky nebarvené nebo dodatečně kolorované. Za zmínku stojí přenosný mechanický betlém (1913–1923), který zhotovil plzeňský řezbář Karel Nosek. Oblibu betlémů potvrzují zejména kartony natištěných výjevů, které se po zakoupení vystříhávaly a nalepovaly na vyřezávaná prkénka, z nich se potom stavěl betlém, obvykle prokládaný nasbíraným mechem. Tyto postavičky malovali a nechávali vytisknout pro prodej i naši významní malíři (např. M. Aleš nebo J. Lada). Jejich betlémy s rázovitými postavkami z lidového prostředí se pro velkou oblibu několikrát i přetiskovaly. Výstava končí 8. ledna 2006.

Romana Němečková

Alois Mikulka v Muzeu města Brna

Tak jako v předchozích letech připravilo Muzeum města Brna i letos na závěr roku výstavu věnovanou dětem. Po trojici významných pražských výtvarníků – Zdeněk Miler, Jiří Šalamoun a Adolf Born – uvidí letos návštěvníci práce brněnského výtvarníka Aloise Mikulky.

Ve výstavních prostorách na Špilberku budou prezentovány originály kreseb, které čtenáři budou jistě znát z reprodukcí z mnoha dětských knížek i knížek pro mládež. Mnohým návštěvníkům připomeneme také časopisy pro děti – Sluníčko a Mateřídouška, pro které dělal Mikulka nejen titulní listy, ale i krátké komiksové příběhy.

V šedesátých letech spolupracoval Mikulka nejen s pražským Státním nakladatelstvím dětské knihy, ale rovněž s brněnským Blokem – zde vyšly Mikulkou ilustrované knihy brněnských pověstí (Eva Kiliánová – Oldřich Sirovátko, Na Veveří devět věží), Sirovátkův výbor z lidové poezie Kdo nevěří, ať tam běží a mnohé další. Velká pozornost je na výstavě věnována Kosmopohádkám z roku 1988, které Mikulkovi vydalo nakladatelství Albatros. Dále budou představeny ilustrace ke knihám Kamily Sojkové, Jiřího Kahouna, Karla Šiktance či Lubomíra Feldeka.

Alois Mikulka spolupracuje také s divadly – navrhuje kostýmy, pro Divadlo Husa na provázku navrhl divadelní program ke hře Liška Bystrouška. Navrhl několik divadelních plakátů, které návštěvníci rovněž uvidí.

Výstava bude doplněna i několika dřevěnými plastikami, neboť Alois Mikulka se věnuje i této tvorbě. V Brně realizoval několik soch pro jesle, mateřské školy i veřejná prostranství. Vánočně naladí návštěvníky na výstavě, která končí 15.1.2006, Mikulkův vyřezávaný betlém.

Michaela Budíková

Betlém, andělé a děti v Muzeu Mladoboleslavsko

Od 1.12.2005 do 15.1.2006 budou mít návštěvníci v Muzeu Mladoboleslavsko příležitost zhlédnout netradiční výstavu V záři světla betlémského. Výstavní sál v přízemí mladoboleslavského hradu se na několik týdnů promění v město Betlém ozářený vánoční atmosférou a mihotavým leskem hvězd. Patrony vánoční výstavy bude nespočet andělů provázejících návštěvníky od přízemí až po půdu hradu.

Luděk Beneš

Z jednání orgánů AMG

Zpráva ze zasedání senátu 27. října 2005 v Národním muzeu

Přítomni: 23 z 45 členů s hlasem rozhodovacím a 3 členové s hlasem poradním.

Senát zvolil návrhovou komisi ve složení Mgr. Eva Balaščíková, PhDr. Miloslava Hošková a Mgr. Přemysl Reibl. PhDr. Pavel Ciprian seznámil členy senátu s činností exekutivy za období od července do října 2005. Exekutiva se sešla celkem třikrát. Na červencovém zasedání hodnotila dosavadní plnění plánu činnosti AMG na rok 2005; připravila nové složení čestného výboru Národní soutěže muzeí Gloria musaealis a první setkání čestného výboru. Zabývala se podílem AMG na připravovaném 14. setkání pracovníků saských, bavorských a českých muzeí. V říjnu exekutiva připravila připomínky k návrhu standardizace veřejných služeb a jednala o přípravě mezinárodní konference Muzeum a změna II., prezentaci AMG na veletrhu Regiontour 2006 a přípravě konference k životnímu jubileu Z. Z. Stránského. Exekutiva AMG navázala také jednání s firmou COT o přípravě aplikace správy serveru s využitím redakčního systému.

K muzejní legislativě přednesla krátkou zprávu Mgr. Fialová. AMG MK ČR požádala AMG o připomínkování návrhu standardizace veřejných služeb. Exekutiva AMG připomínky odeslala a navrhla, aby MK pro tuto problematiku ustavilo pracovní skupinu.

Dr. Luděk Beneš informoval senát o jednání ohledně novely metodického návrhu archivního zákona. Připomínky pracovní skupiny byly zahrnuty do nové verze novely, jednání se zástupci Odboru archivní správy pokračují. Dvojitý režim archiválií v muzeích nadále zůstává.

Dále dr. Luděk Beneš přednesl zprávu o průběhu Národní soutěže Gloria musaealis 2005. Do soutěže je zatím přihlášeno celkem 10 projektů (7 výstav, 1 publikace a 2 počiny). O přijetí členství do čestného výboru soutěže byli kromě stávajících členů (prof. PhDr. Václav Cejpek, Mgr. Vítězslav Jandák, prof. PhDr. Petr Fiala, Mgr. Václav Jehlička, prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, Ing. Václav Kasík, MVDr. Radslav Kinský, hrabě Hugo Mensdorff-Pouilly, vrchní zemský rabín Karol Efraim Sidon a kardinál Miloslav Vlk) osloveni též MUDr. Milena Černá (Výbor Dobré vůle – Nadace Olgy Havlové) a Ing. Stanislav Juránek (hejtman Jihomoravského kraje). Čestný board byl rovněž rozšířen o představitele AMG, AMG a ICOM – Ing. Pavla Jiráska, PhDr. Pavla Cipriana a PhDr. Kateřinu Tlachovou. Porota soutěže, která pro tento ročník zůstala ve stejném složení, na ustavujícím zasedání zvolila novou předsedkyni komise – Mgr. Irenu Chovančíkovou a připomínkovala Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury.

Dagmar Fialová podala zprávu o projektu Muzea a dobrovolníci. V říjnu proběhl pracovní seminář v Krajském muzeu v Chebu. Projekty vzniklé na tomto semináři budou zařazeny do pracovního manuálu pro práci s dobrovolníky, který by měl vyjít v prvním čtvrtletí roku 2006 a bude obsahovat metodiku, případové studie, požadavky na dobrovolníky atd.

Na připravovanou konferenci Muzeum a změna II., která proběhne 8.-10. listopadu 2005 v Pantheonu Národního muzea, je zatím je přihlášeno 180 osob, program je při-

praven i s bohatou mezinárodní účastí. V rámci konference bude probíhat i výroční zasedání sekce ICOM pro muzejní management INTERCOM.

Dr. Ciprian informoval členy senátu o přípravách smlouvy s OSA o veřejném provozování hudebních děl na rok 2006. Vzhledem k personálním změnám v OSA není jisté, zda a za jakých podmínek bude smlouva mezi AMG a OSA uzavřena. OSA podmiňuje smlouvu s AMG tím, že v ní nebude zahrnuto Valašské muzeum v Rožnově pod Radhoštěm. Ředitel Valašského muzea dr. Vítězslav Koukal vnímá tuto situaci jako omezování členských práv svého muzea a apeloval na exekutivu i senát AMG, aby se pokusila tento stav změnit. Z diskuse, která se k tomuto problému rozvinula, vyplynul závěr nejdříve zjistit, jak se představitelé OSA postaví k možnosti dohody s AMG na příští rok a podle toho dále postupovat.

Mgr. Fialová seznámila senát se změnami a doplňky v plánu činnosti AMG. Plán činnosti by měl být rozšířen v bodě Koncepce o úlohu místních muzeí. Pracovní skupina ve složení dr. Dittertová, Mgr. Fialová, Mgr. Reibl, dr. Šebek, dr. Hutníková a Mgr. Jiříčková by se měl poprvé sejit ve druhé polovině listopadu. Škola muzejní propedeutiky (bod Muzeologie) bude od příštího školního roku pokračovat jako dosavadní kurs pro pracovníky muzeí i zřizovatele, kteří nemají odborné muzeologické vzdělání, již pouze jednou třídou (tzn. 40 žáků); druhá třída bude určena jako nástavba pro absolventy kursu. AMG na rok 2006 plánuje uspořádání dvou konferencí: již tradiční „brněnské“ kolokvium na aktuální téma, tentokrát zaměřené na architekturu, design a typografii, a konferenci k jubileu Z. Z. Stránského, pravděpodobně s tématem virtuální reality. V říjnu roku 2006 se také uskuteční osmý sněm AMG, tentokrát v Mikulově.

Začátkem roku proběhne opět veletrh cestovního ruchu Regiontour 2006. AMG dostala výstavní prostor na exponovaném místě vedle podia, kde se tak nabízí výhodná možnost pro muzea a galerie prezentovat své propagační materiály. Podobu stánku pro AMG poprvé připraví firma Čermák Design.

Mgr. Pokorný, ředitel Moravské galerie v Brně, upozornil na uvažované zavedení poplatků za televizní a rozhlasové vysílání, které by se mělo týkat rovněž počítačů se zvukovou kartou. Není ovšem vyřešeno, zda se zákon bude týkat i sbírkových předmětů nebo přijímačů, použitých ve výstavách a expozicích. Mgr. Pokorný proto navrhl, zda by exekutiva neměla oslovit Radu pro rozhlasové a televizní vysílání.

Anna Komárková oznámila senátu změny ve členské základně: z AMG se odhlásila individuální členka Linda Ebenová. Sekretariátu AMG byl zaslán písemný souhlas ředitele Správy Pražského hradu se vstupem odboru kultury do AMG, tudíž byla splněna podmínka Senátu pro přijetí odboru kultury Správy Pražského hradu za řádného člena AMG.

Vzhledem k tomu, že několik členů senátu s hlasem rozhodovacím opustilo jednání před přijetím usnesení, nebylo usnesení senátu přijato a bude muset být projednáno na příštím mimořádném zasedání senátu AMG.

zapsala: Petra Medříková

Z činnosti sekcí, kolegií a komisí

Krajská sekce muzeí Ústeckého kraje

Zástupci muzeí krajské sekce AMG Ústeckého kraje se setkali 16. 11. 2005 v Oblastním muzeu v Litoměřicích. Úvodem porady byli ředitelé jednotlivých muzeí seznámeni s aktuálními informacemi z jednání senátu AMG v Praze. Poté Mgr. P. Boušková, historička Regionálního muzea v Teplicích informovala své kolegy o probíhajícím grantu MK ČR „Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu“ a vyzvala je ke spolupráci na tomto grantu. Dalším bodem porady byla společná výstava muzeí „Kuriozity z muzeí Ústeckého kraje“, která po dvouroční pouti vrcholí v Regionálním muzeu K. A. Polánka v Žatci. V souvislosti s ukončením výstavy se probírala organizace deinstalace výstavy. Ředitelé muzeí se rovněž dohodli na realizaci nového společného projektu, kterým by měla být publikace představující poklady ze sbírek muzeí ÚK. Přípravy projektu se zhostilo Regionální muzeum v Teplicích. V rámci spolupráce jednotlivých muzeí byl řediteli muzeí schválen návrh konání II. sjezdu muzejníků

Ústeckého kraje, který by se měl uskutečnit 17. května 2006 v Lounech. Na závěr porady ředitel Regionálního muzea v Teplicích dr. Špička krátce pohovořil o krizovém plánu muzeí a vyzval jednotlivé ředitele, aby jej do příští porady sekce AMG zpracovali, pokud tak již neučinili dříve. Krizovému plánu bude věnována i diskuse na příští poradě krajské sekce AMG muzeí Ústeckého kraje, která se bude konat v Muzeu lidové architektury v Zubrnici v dubnu 2006. Závěrem jednání se muzea dohodla na uspořádání tiskové konference všech muzeí ÚK, kde by muzea prostřednictvím médií informovala veřejnost o připravovaných výstavách, projektech a doprovodných akcích na rok 2006. Termín byl ustanoven na 18. ledna 2006 od 10 hod. v zasedací místnosti Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Jitka Bažantová
Regionální muzeum v Teplicích

Sekce muzeí Olomouckého kraje jednala

Jednání se konalo 9. listopadu 2005 ve Vlastivědném muzeu v Olomouci. Členové krajské sekce byli nejprve seznámeni s informacemi ze zasedání senátu AMG. Předsedkyně krajské sekce informovala o konání konference v rámci projektu „Muzea a dobrovolníci“; podala informaci o dalším kole projektu Gloria musaealis 2005. Informovala přítomné o uvažovaných změnách v probíhající škole Muzejní propedeutiky. Přítomní ředitelé muzeí byli seznámeni s další připravovanou Muzejní nocí, jejíž zahájení je plánováno na 19. května 2006 v Praze. Téma a náměty na výstavy ve stylu „Zlatá 60. léta“.

Sekretariát AMG upozornil muzea na možnost předání propagačních materiálů na AMG prezentaci na Regiontour v Brně v lednu 2006. Muzea mají možnost předat své prezentační materiály přímo na stánek AMG v průběhu akce.

AMG jedná o smlouvě s OSA o placení poplatků za hudební produkce na rok 2006. Celá situace je však komplikovaná a jeví se i možnost, že smlouva nebude uzavřena. V tom případě by každé muzeum muselo platit příslušné poplatky samo.

Zástupcům jednotlivých muzeí Olomouckého kraje byla předána Bezpečnostní kolečka, která dodala AMG.

Proběhla diskuse o novém Archivním zákonu, který se vztahuje i na muzejní archívalie.

Ředitelka VMO, které je pověřeno výkonem Krajského regionálního centra pro výkon vládní koncepce Záchrana tradiční a lidové kultury seznámila přítomné s možností zapojení jednotlivých odborných pracovníků muzeí do spolu-

práce na této koncepci, seznámila je s možností žádat o dotace na projekty TLK z MK ČR.

Členové sekce byli informováni o žádosti Městského muzea v Litovli o přijetí do AMG. Jeho vedoucí byla přizvána na jednání jako host a informovala přítomné o aktivitách tohoto staronového muzea.

Ředitelé muzeí poté diskutovali nařizené volné vstupy do muzeí, které Ol. kraj určil přímo ve zřizovací listině jako problematické. Je jich mnoho, sice početně zvyšují návštěvnost muzea, ale klesají výnosy ze vstupného. Muzea by uvítala kompenzaci tohoto problému přímo v rozpočtu.

Dále byl diskutován problém smlouvy s OSA a navrženo, pokud by smlouva mezi AMG a OSA nebyla uzavřena, intervenovat u zřizovatele, jímž je Olomoucký kraj, o souhrnné uzavření smlouvy o poplatcích za muzea podobně, jako ji uzavírá za obecní úřady.

Ředitelka Vlastivědného muzea v Šumperku pozvala přítomné na slavnostní zahájení nové expozice v Muzeu v Mohelnici, které se bude konat 30. 11. 2005. Ředitel Vlastivědného muzea v Jeseníku pozval přítomné na oslavu založení jeseníckého muzea, které se budou konat 16. 12. 2005.

Ředitelka VMO informovala přítomné o probíhajícím stěhování sbírkových předmětů do náhradních prostor, které musí být skončeno do konce roku 2005. Stávající budova depozitářů se bude rekonstruovat; předpokládaná doba rekonstrukce je 3 – 4 roky.

Miloslava Hošková,
Vlastivědné muzeum v Olomouci

Společný seminář oborové komise zoologů AMG a zoologů Státní ochrany přírody

Ve dnech 13.–15. září 2005 se v prostorách Východočeského muzea v Pardubicích sešlo ke společnému jednání 39 zoologů, z toho 20 bylo z muzeí a 19 z orgánů a organizací státní ochrany přírody. Účastníky semináře uvítal ředitel Východočeského muzea v Pardubicích, PhDr. František Šebek. Vlastní jednací část semináře uvedli vedoucí zoologického oddělení místního muzea RNDr. Vladimír Lemberk a stávající předseda oborové komise zoologů Ing. Ivo Rus.

Před vlastním zahájením jednání si mohli přítomní účastníci semináře prohlédnout stálé expozice Východočes-

kého muzea. Velkým lákadlem byla nedávno otevřená nová expozice „Příroda východního Polabí“.

Od posledního jednání zoologické komise v Plzni v září roku 2004 se většina muzejních zoologů řádně registrovala prostřednictvím přihlášky u AMG. V průběhu roku 2005 obdržel výbor komise prostřednictvím AMG pouze jednu novou přihlášku. Na základě ní byla dne 13. 9. 2005 přítomnými členy zoologické komise přijata Ing. Jana Burtysová z Muzea Těšínska za člena komise. K 13. září 2005 měla tedy zoologická komise oficiálně 39 řádně zaregistrovaných členů.

Pak již byly na programu přihlášené referáty s použitím projekční techniky: Klára Tichá (Muzeum Vysočiny Jihlava): *Formica picea* (Hymenoptera: Formicidae) na Českomoravské vysočině; Karel Pavelka (Muzeum regionu Valašsko, Vsetín): Odchyťová a kroužkovací akce *Acrocephalus* v CHKO Poodří v letech 2003–2005; Lukáš Spitzer (Muzeum regionu Valašsko, Vsetín): Denní motýli Valašska – současné rozšíření a ochrana; Pavel Bezděčka (CHKO Bílé Karpaty): Teorie a praxe druhové ochrany u mravenců a čmeláků v ČR; Pavel Řepa (CHKO Slavkovský les): Plán ornitologické inventarizace CHKO Slavkovský les; Zdeněk Vermouzek (ORNIS Přerov): Terénní činnost zoologa ve světle platné legislativy; Pavel Bezděčka (CHKO Bílé Karpaty): Historie a současnost zoologického průzkumu CHKO Bílé Karpaty.

Po večeri byl první den zakončen přednáškami s diapositivy: František Bárta (CHKO Železné hory): Železné hory nerezavějící; Dušan Trávníček (Muzeum Jihovýchodní Moravy, Zlín): Mt. Penteleu – zapomenutý kout rumunských Karpat.

Druhý den byl věnován celodenní terénní exkurzi po území CHKO Železné hory. Za doprovodu a odborného vý-

kladu pracovníků CHKO RNDr. Františka Bárty a Ing. Vlastimila Peřiny absolvovali účastníci semináře několik pěších tras zaměřených především na mokřadní a vřesovištní biotopy. V Železných horách jsme postupně navštívili PR Strádovka (Velký Rohozenský rybník s přilehlými mokřady), PR Zubří (smilkové a bezkolencové louky a přechodové rašelinště), Bílé stráně u Libice nad Doubravou, a PP Kaštanka v Nasavrkách (historický sad kaštanovníku jedlého).

Po večeri proběhly v prostorách muzea další naplánované přednášky s promítáním diapositivů a vlastní diskuse: Jan Dolanský (Východočeské muzeum Pardubice): Pár fotek pavouků; Vladimír Lemberk (Východočeské muzeum Pardubice): NPR Bohdanečský rybník a rybník Matka; Antonín Reiter (Jihomoravské muzeum Znojmo): Fauna ostrova Socotra.

Závěrečný den byl věnován exkurzi na jedno z nejvýznamnějších tahových zastávek vodního ptactva ve východních Čechách – NPR Bohdanečský rybník. Průvodci po rezervaci nám byli místní znalci p. Jan Sklenář a Vladimír Lemberk. Po obědě byl seminář ukončen.

Ivo Rus,

Regionální muzeum v Kolíně

Proběhl seminář Komise regionální historie Moravy a Slezska

Seminář proběhl ve dnech 10. a 11. října 2005 v Historickém muzeu ve Slavkově u Brna. Přítomné přivítal starosta města Slavkov u Brna Mgr. Petr Kostík. Na jeho úvodní slovo navázala ředitelka Historického muzea Mgr. Jana Omar, která přítomné stručně seznámila s činností hostitelské instituce a jejími hlavními aktivitami především v roce 200. výročí bitvy u Slavkova. Úvodní vystoupení rozputalo diskusi o interakci muzeí a galerií s jejich zřizovateli, kvalitě těchto vztahů a rozdílech mezi přístupy zřizovatelů na městské a krajské úrovni. Ředitelka Historického muzea ve Slavkově informovala o využívání průzkumu veřejného mínění pro směřování dalších aktivit kulturní činnosti instituce ve městě.

V dopoledním programu Mgr. Lenhart z vývojového týmu CITeM prezentoval nový modul programu DEMUS – historie, určený pro zpracovávání sbírek archivní povahy, informoval o jeho propojení na celostátní projekt Národní autority (pro dohledávání dat o osobnostech pro potreby evidence) a kompatibilitě s předchozími verzemi programu DEMUS. K dané specifikaci programu DEMUS se mělo 26. října 2005 v Brně konat bezplatné školení. S ohledem na omezení školení počtem účastníků (15) byly pro případ zájmu přislíbeny i další termíny, či možnosti zorganizování školení přímo v regionech, či institucích s větším počtem zájemců.

V odpoledních doplňovacích volbách do výboru KHRMS byli jednohlasně zvoleni za Moravskoslezský kraj Mgr. Ilona Pavelková (Muzeum Těšínska) a za Kraj Vysočina PhDr. Zdeněk Jaroš (Muzeum Vysočiny – Jihlava).

Následovalo projednání plnění plánů komise za období podzim 2004–podzim 2005. V jednotlivých podbodech bylo projednáváno naplňování jednotlivých cílů stanovených v programovém prohlášení a strategii činnosti KHRMS na jejím ustavujícím zasedání dne 22. září 2004.

Prvním diskutovaným problémem byla internetová prezentace KRHMS. Byla konstatována špatná kvalita webových stránek AMG, která neumožňuje zavěšení stránek KRHMS na tuto doménu. Byly probírány možnosti zřízení funkčních stránek KRHMS ještě před koncem roku 2005. Z polemiky vykrystalizovaly dvě možná řešení: umístění stránek KRHMS na stránky některého ze členských muzeí (nutno konzultovat s vedením jednotlivých muzeí), či umístit je na některý z free webů (seznam, volny, tiscali), kde ovšem není garantována patřičná dostupnost a kvalita připo-

jení. Jednotliví členové byli pověřeni zjistit na svém ředitelství možnost financování těchto nákladů z prostředků některého z členských muzeí, resp. navrhnout možný jiný sponzor. Výbor pak byl pověřen vypracováním žádosti o dotaci z fondu AMG.

V návaznosti na problematiku webových stránek KRHMS byla řešena také otázka dalšího fungování výměny informací mezi členy KRHMS. Byla konstatována prozatím velmi malá odezva na vytváření přehledu konaných výstav či činnosti oborové burzy, kterou by mělo ve většině bodů řešit právě spuštění vlastního webu KRHMS. K vlastní podobě stránek bylo prozatím usneseno, že jejich hlavním obsahem budou odkazy na členská muzea a prezentace novinek (přehledy literatury, informace o připravovaných konferencích, sbornících, výstavních projektech, putovních výstavách, žádosti o odborné konzultace apod.), které budou případně později členěny do více podskupin. Vlastní prezentace bude probíhat jak formou vyvěšení zprávy na stránkách (prostřednictvím webmastera), tak přímou internetovou konferencí.

Předsedkyně KRHMS PhDr. Rašticová informovala o aktualizovaném adresáři a upozornila na povinnost přihlásit se ke členství v KRHMS předepsanou přihláškou zaslou na sekretariát AMG.

S ohledem na aktualizaci autorského zákona a jeho naplňování byl tento bod zcela stáhnut z jednání a bylo dohodnuto, že se Výbor KRHMS bude snažit pro příští rok zajistit u AMG a MK ČR zorganizování celostátního (či alespoň celomoravského) školení v této problematice. Poznatky a postřehy z tohoto školení, případně z praktických poznatků by pak byly předmětem podzimního jednání v Uherském Hradišti v roce 2006.

V krátkých bodech pak shrnula PhDr. Rašticová také naplňování Programového prohlášení a Strategie činnosti KRHMS. Bylo konstatováno úplné či alespoň dílčí naplnění všech bodů těchto dokumentů, buď již v uplynulém roce či jejich rozpracovanost pro rok příští.

Dalším bodem programu byl workshop na téma moderní výstavní prostředky. Do začátku jednání byly předloženy pouze tři podněty. Dominujícím tématem se stalo používání moderních prezentačních technik při tvorbě výstav, diskutovány byly také netradiční postupy k dosažení interakce při výstavě.

Pod vedením kolegů z hostitelského Historického muzea ve Slavkově PhDr. Zichové a Mgr. Ráji účastníci

zhlédlí kompletní výstavní trasu zámku ve Slavkově u Brna a v podvečerních hodinách se v prostorách Panské lázně zámku ve Slavkově u Brna odehrál společenský večer, který vytvořil příjemné prostředí pro další diskuse nad tématy otevřenými v průběhu předchozího jednání.

Ve druhém jednání dne bylo dopoledne věnováno příspěvkům na téma ukládání předmětů v depozitářích. Poté byli krátce uvedeni dva noví členové výboru KRHMS a jejich kompetence: Mgr. Pavelková (Muzeum Tešínska): člen výboru za Moravskoslezský kraj, pověřena zprostředkováním informací o výstavních prostředcích, moderních trendech prezentace, dále vydaných publikacích, sbornících a připravovaných konferencích a seminářích; PhDr. Jaroš (Muzeum Vysočiny, Jihlava): člen výboru za Kraj Vysočina, pověřen mapováním problémů spojených se zpracováváním regionální historie a její prezentací, shromažďování a koordinace odborných dotazů.

Při této příležitosti byla připomenuta struktura stávajícího výboru: PhDr. Rašticová (Slovácké muzeum Uh. Hradiště): předsedkyně, členka výboru za Zlínský kraj, odpovědná především za komunikaci s orgány AMG, resp. odbory MK ČR (dále viz Jednací řád KRHMS); PhDr. Jaromír Hanák (Muzeum Brněnska): místopředseda, zastupuje předsedkyni ve všech bodech jejích povinností a práv, člen výboru za Jihomoravský kraj, pověřen shromažďováním všech informací pro pořádání muzejní burzy a volných míst v členských muzeích; Mgr. Jiří Mitáček (Moravské zemské muzeum): jednatel, odpovědný za komunikaci mezi členy výboru, přípravu programu a zpracování zápisů z jednání KRHMS a společně s předsedkyní na vypracovávání dokumentů spojených s činností KRHMS (např. projekty pro AMG); Mgr. Martin Buchlovský (Vlastivědné muzeum Jesenicka): člen výboru za Olomoucký kraj, pověřen sledováním novinek v problematice CESu, programů BACH a DEMUS a komuni-

kace členů s jejich vývojovými týmy, je správcem webových stránek KRHMS; PhDr. Vladimíra Zichová (Historické muzeum Slavkov u Brna): členka výboru za Jihomoravský kraj, pověřena sledováním a shromažďováním informací o běžících a připravovaných výstavních projektech, putovních výstavách a nabídkách spolupráce mezi členy.

Opakovaně bylo upozorněno na chybějící přihlášky některých zúčastněných institucí, které byly vyzvány k nápravě; byl přečten pozdrav PhDr. Menšíkové (Muzeum města Brna), která odchází do důchodu. Hlavním cílem existence komise je stále umožnění osobních kontaktů a výměny zkušeností mezi jednotlivými členy KRHMS, je však nutno rozvíjet i další činnost. Prozatím zůstane ponechán model jednodenního jednání na jaře, která by se měla konat vždy ve spádově lépe dosažitelných místech (pro příští seminář bude jednáno s Mgr. Sovkovou z Vlastivědného muzea v Olomouci) a dvoudenního semináře na podzim (v roce 2006 bude v Uherském Hradišti). Na jednodenních setkáních budou řešeny drobné záležitosti činnosti KRHMS a členských muzeí, zásadnější témata budou projednávána vždy na dvoudenním semináři. Na podzim 2006 bude předjednáno na první den setkání s tématem Regionální historie a její prezentace (Mgr. Mitáček pověřen jednáním s Katedrou regionální historie na FF PU v Olomouci o možné spolupráci na organizaci tohoto setkání) a na druhý den případně téma reakcí na uplatňování autorského zákona a další problematiky z činnosti členů KRHMS.

Po oficiálním ukončení dvoudenního semináře KRHMS pracovníci Historického muzea doprovodili zájemce k shlédnutí historického dokumentu a prohlídce svých depozitářů.

Jiří Mitáček,
Moravské zemské muzeum
(redakčně kráceno)

Seminář Etnografické komise AMG se konal v České Lípě

Seminář se konal 17. a 18. října 2005 ve Vlastivědném muzeu a galerii v České Lípě. Před zahájením jednání pozdravil přítomné etnografy ředitel muzea Ing. Zdeněk Vitáček a etnograf muzea a spoluorganizátor semináře Bc. Jaroslav Slabý.

Jednání zahájil a vedl předseda Etnografické komise Mgr. Jaroslav Dvořák. V úvodu seznámil účastníky s novými členy Etnografické komise – Mgr. Petrou Kalábovou (NÚLK Strážnice) a Mgr. Martinem Šimšou (NÚLK Strážnice).

První den se projednávala řada zajímavých bodů. Byly připomenuty webové stránky, které se věnují etnografické problematice. Jde především o stránky AMG (www.cz-museums.cz), na kterých je vlastní stránka Etnografické komise, stránky věnující se lidové kultuře (www.lidovakultura.cz), lidové architektuře (www.lidovarchitektura.cz) a řemeslům (www.lidovaremesla.cz). Připomenuty byly rovněž i stránky jednotlivých muzeí. Mgr. Dvořák účastníky seznámil i s dalšími kratšími zprávami – zásadami pro udělování cen České národopisné společnosti, zásadami pro udělování cen Ministerstva kultury (MK) ČR, zásadami pro udělování finančních prostředků od MK ČR.

Prvním hlavním tématem semináře bylo plnění projektů a úkolů Etnografické komise v roce 2005. Zejména

Pojmosloví etnografických sbírek IV. část. Účastníci byli informováni o současném stavu projektu, který probíhá ve čtyřech oblastech: 1. Nářadí na zpracování dřeva, 2. Doplněk pojmosloví nábytku, 3. Zemědělský inventář, 4. Nástroje používané v kovářství. Pojmosloví nářadí na zpracování dřeva a pojmosloví nábytku bylo již dokončeno. Mgr. Jana Tichá z Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm informovala, že je možné si požádat o zaslání CD s pojmoslovím textilu v domácnosti, oděvu a nábytku a to na e-mail: ticha@vmp.cz (zašlete jí, prosím, prázdné CD).

Mgr. Martin Šimša informoval o současném stavu pojmosloví zemědělského inventáře. V první polovině roku 2006 budou již prezentovány první výsledky. Pojmosloví nástrojů používaných v kovářství zpracovává PhDr. Ivo Frolec, o pojmosloví v pilníkářství jej doplní Mgr. Václav Michalíčka. Další důležitý bod jednání se týkal Etnografických vý-

stav, doprovodných programů pro návštěvníky, vzdělávacích programů – možnosti etnografie. Na toto téma zaznělo několik zajímavých příspěvků, např. Bc. Ivany Sieberové z Vlastivědného muzea dr. Hostaše v Klatovech, Silvy Smutné z Městského muzea ve Velké Bíteši, Mgr. Jany Tiché z Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, Bc. Radky Křížkové-Červené z Muzea dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech a Pavly Žvach-

tové ze Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně. Po příspěvcích se rozvinula delší diskuse, kde se vyměňovaly poznatky a zkušenosti.

Po ukončení jednání připravili zaměstnanci Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě prohlídku historických částí a pamětihodností města s odborným výkladem historika VMG.

Druhý den semináře byl vyhrazen spolupráci Etnografické komise AMG s vysokými školami a univerzitami v regionech. Opět šlo především o diskusi a výměnu poznatků a informací. Na příští seminář budou pozváni zástupci vyučujících z vysokých škol. Konkrétně Ústavů etnologie v Praze, v Brně, Plzni, ale i Ústavů muzeologie, regionální historie a vysokých škol cestovního ruchu. Bude s nimi projednána spolupráce etnografů s jejich studenty na výzkumných úkolech, grantových projektech, tématech diplomových prací, možnosti absolvování praxe v muzeích atd.

Pro účastníky, po skončení jednání, připravilo Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě odbornou exkurzi na

Víseckou rychtu v Kravařích. Zde byli přítomni přivítání nejen personálem rychty, ale také starostou Kravař Ing. Vo máčkou. Ten předal etnografům mapu drobných sakrálních památek, kterou Kravaře vydaly a další propagační materiál. Odborným komentářem doprovodil prohlídku vedoucí Vísecké rychty – Bc. Jaroslav Slabý. Po takřka dvouhodinové prohlídce následoval přesun zpět do České Lípy, kde si zájemci prohlédli expozice a výstavy v muzeu. Seminář byl ukončen přibližně ve 14 hodin.

Seminář se vydařil, na čemž mají velkou zásluhu zaměstnanci Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě. Za přípravu a organizaci semináře děkují především Bc. Jaroslavu Slabému. Poděkování patří i dalším pracovníkům muzea za připravené občerstvení a propagační materiály.

Další seminář se uskuteční na jaře příštího roku a to s největší pravděpodobností v Praze.

Jaroslav Dvořák,
Muzeum Beskyd, Frýdek-Místek

Zprávy, aktuality, informace

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví

aneb na složitých cestách muzejních metodických center zkracovaných KMVP přes ÚMK a MISS k CPKD

K 1. listopadu roku 2005 bylo založeno Centrum pro prezentaci kulturního dědictví při Národním muzeu v Praze. Vzešlo z iniciativy a za podpory Odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií (OMG) Ministerstva kultury ČR. Jeho vznikem je realizována vize OMG vyjádřená Konceptcí účinnější péče o movité kulturní dědictví v České republice na léta 2003–2008, která byla schválena vládou v lednu roku 2003. Ta proklamuje zřízení několika metodických center pro širokou oblast muzejní práce. Zřízením Centra je pak plněn úkol č. 5 článku II.3.8 této koncepce rozvoje českého muzejnictví.

Centrum sídlí v hlavní budově Národního muzea na Václavském náměstí. V rámci této instituce organizačně spadá pod odbor náměstka generálního ředitele pro centrální výstavní a sbírkotvornou činnost jako svébytný referát. Svou činnost vyvíjí samostatně, ovšem za podpory a spolupráce s dalšími odděleními Národního muzea.

V současné době se do systému metodických pracovišť kromě Centra pro prezentaci kulturního dědictví řadí Centrum pro rozvoj informačních technologií v muzejnictví (CITeM) při Moravském zemském muzeu v Brně, Metodické centrum muzejní pedagogiky při Moravském zemském muzeu v Brně a Metodické centrum konzervace při Technickém muzeu v Brně.

Hlavním předmětem činnosti Centra je především ta oblast muzejnictví, která informace o současném stavu poznání a z něho plynoucí metodiku nejvíce postrádá. Tou je oblast zprostředkování sbírek a poznatků, z nich získaných, veřejnosti a využívání nových technik a technologií k tomuto účelu. Centrum pro prezentaci kulturního dědictví zaměřuje svou činnost na problematiku muzejní prezentace a komunikace s veřejností v nejširším slova smyslu. Základními řešenými otázkami jsou teoretické i praktické otázky mediace muzejních sbírek, principy komunikace muzeí a veřejnosti, aplikace a využití nových technologií v muzejní prezentaci, teorie a modely prezentace sbírek prostřednictvím muzejních výstav, programů a publikací, prezentace muzeí a výsledků jejich činnosti na veřejnosti.

Praktické problémy tvorby muzejních expozic jsou aktem interpretace, která je vedena snahou přizpůsobit se a

usměrnit současné diváckovo vnímání exponátu. Takové snahy o překonání formalistního prezentování izolovaného předmětu tím, že bude zarámováno prostředím, nejsou prosty rizik. Zde se nabízí úloha Centra, které by mělo dokumentovat a zároveň nabízet nové způsoby prezentace, poukazovat na dobré i méně zdařilé příklady a nabízet alternativy zejména v dnešní době, kdy se muzeím otevírají možnosti, jaké pro prezentování uměleckých děl představují informační a digitální technologie.

Svou pozornost hodlá Centrum zaměřit na tzv. doprovodné programy muzeí jako jsou komunitní programy, objektové učení a především na interaktivní výstavy. Samostatnou kapitolu tvoří otázky digitalizace muzejních sbírek a tvorby virtuálních výstav. Specifickou otázkou je problematika přístupu k muzejním výstavám a kulturního dědictví hendikepovaným občanům. Svými aktivitami by Centrum chtělo přispět k rozvoji programově zaměřených center a podpořit tzv. „rozptýlená muzea“.

Prvotními výsledky činnosti Centra by mělo být navázání zahraniční spolupráce, zprostředkování obecných standardů prezentační činnosti a vytvoření informačního portálu, který by měl muzeím, ale i ostatním paměťovým institucím v oblasti kulturního dědictví, nabídnout fundovaný přehled z oblasti prezentace muzejních sbírek a kulturního dědictví. Možností a variant podobných výstupů se nabízí hned několik – od výzkumu návštěvnosti po dokumentaci výstav, expozic a doprovodných programů.

Obsáhnout tuto oblast v plně šíři by však předpokládalo zřídění ústav s desítkami zaměstnanců. Otřelý muzejník, který prošel všemi direktivními tlaky a pokusy totalitního režimu, jistě vzpomene, že Ústřední muzeologický kabinet zaměstnával v době své největší slávy 13 pracovníků. Naštěstí však nevděčná kontrolní funkce zůstala ze zákona č. 122/2000 Sb. na ministerstvu kultury. Toto však není smyslem nového Centra. S časovým odstupem dnes vidíme přínos muzeologického kabinetu pro rozvoj českého muzejnictví, naopak nárokovat si jakoukoliv závaznost idejí bylo a bude vždy slepou uličkou, která zdiskredituje jakékoliv pokusy aktivovat muzejní práci a posílit roli muzeí v utváření historického a kulturního vědomí.

Definovat roli muzeí ve vznikající globální informační společnosti bude jedním z podstatných úkolů Centra. V poslední době se objevují dalekosáhlé plány na plošné digitalizace muzejních sbírek, které hovoří o obrovských virtuálních muzeích. Je skutečností, že on-line přístup ke sbírkám může otevřít muzea mnohem širšímu publiku i těm, pro které fyzická návštěva muzea z jakýchkoli důvodů představovala nějaké problémy. Na druhou stranu digitalizace sbírek a virtuální prostředí s sebou přináší mnohá rizika jako je např. manipulovatelnost digitálního obrazu či proměna muzeí na informační zdroje gigantických korporací zábavního průmyslu. Je proto nezbytné vyjasnit pozici virtuálního prostředí ve vztahu k muzeím, které by mělo zůstat prostředkem nikoli cílem prezentačních snah muzeí a galerií.

Soudobý trend zapojování se muzeí do strhujícího proudu digitalizace skutečnosti a vzniku „virtuálního světa“ by se mělo odrazit v jednom z dílčích momentů činnosti Centra. To by chtělo umožnit muzeím přijmout a uchopit jejich digitální okolí, sjednotit různé cesty v oblasti tvorby „digitálního dědictví“, přilákat nové on-line návštěvníky a definovat možnosti tohoto prostředí, neboť je nanejvýš zřejmé, že digitalizace sbírek je součástí širších aktivit nové informační společnosti.

Internetový portál Centra pro prezentaci kulturního dědictví by měl plnit funkci komunikační křižovatky a informační databáze. Zde by měly být prezentovány mezinárodní muzejní standardy (např. standardy pro muzejní výstavy), informačně-právní přehled, teoretické otázky prezentace muzejních sbírek a tvorby virtuálních expozic, informace o nových tuzemských i evropských výstavních počinech, přehledy nadací a grantů či kontakty. Koncovými uživateli portálu budou muzea a galerie ČR, instituce zabývající se kulturním dědictvím, katedry muzeologie a jejich studenti, instituce státní správy a samosprávy, média a odborná veřejnost.

Centrum již zároveň začalo budovat odbornou knihovnu tematicky se vztahující k oblasti muzejní prezentace, interpretace a vzdělávání v muzeu. Nejnovějšími přírůstky budou publikace Americké asociace muzeí. Předpokladem pro budoucí činnost je vydávání základních metodických materiálů k sledované problematice. V případě úspěšného personálního rozšíření kapacit Centra se počítá – v intencích představ OMG MK ČR – se základním muzeologickým výzkumem, bez něhož by byla čtyři zmiňovaná centra degradována na pouhá servisní střediska, jenž zpracovávají manuály, pro které – tak jako pro ostatní návody k použití v běžném životě – platí pouze dvě možnosti. Buď jsou tak samozřejmé, že je nikdo nečte, nebo tak složité a nesrozumitelné, že se vyplatí postupovat delší, ale jistou cestou „pokus-omyl“. Obou přístupů se bude snažit Centrum ze všech sil vyvarovat.

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví si klade za cíl zapojit české muzejnictví do evropských struktur. Jedním z nástrojů by mohlo být využití mezinárodních projektů a programů. Zmíňme alespoň program Culture 2007 (2007–2013), který bude navazovat na známý a úspěšný program Culture 2000, velice zajímavé se z pohledu dnešní snahy o digitalizaci sbírek zdají programy eContentplus a eTent se svým zaměřením na rozvoj digitální sféry. Jejich cílem je podpora produkce, využívání a šíření digitálních výstupů. Cílem programu eLearning je efektivní zapojení informačních a komunikačních technologií do systémů vzdělávání a odborné přípravy v Evropě. Hlavním nástrojem EU pro vytvoření evropského výzkumného prostoru jsou Rámcové programy. Největší podíl finanční podpory pro oblast kultury ze strany EU však nepochází z přímé podpory kulturního sektoru prostřednictvím komunitárních programů (např. Culture 2007), ale prostřednictvím úspěšné spolupráce mezi kulturními organizacemi na základě financování projektů prostřednictvím dostupných aktivit Strukturálních fondů. Pro programové období let 2007–2013 dochází k proměně systému politiky soudržnosti EU, který by měl muzeím a galeriím nabídnout mnohem větší dotační možnosti z fondů EU. Záměrem Centra je vytvářet prostředí pro zahraniční spolupráci muzeí a nabízet příležitosti muzejním pracovníkům získat zahraniční zkušenosti s prezentační činností.

Prvotními partnery Centra jsou především Ministerstvo kultury ČR, Asociace muzeí a galerií ČR, samotná organizace Národního muzea, metodická centra oboru a muzea a galerie ČR. V dalších fázích své činnosti Centrum naváže spolupráci s Českým výborem ICOM, katedrami muzeologie v Opavě a Brně. Základním předpokladem je, že Centrum vyvine intenzivní aktivitu na mezinárodním poli. Kromě rozličných výborů ICOM (např. ICAMT, ICEE či AVI-COM) hodlá Centrum kontaktovat berlínský Institut für Museumskunde, univerzity v Záhřebu, Leicesteru, Štýrském Hradci, Glasgowě, amsterdamskou Reinwardt Academy, Národní asociaci pro muzejní expozice při Americké asociaci muzeí a mnohé další instituce zabývající se prezentací kulturního dědictví.

Je zřejmé, že představené vize nemusí být do detailů naplněny, naopak se může objevit celá řada nových a nepředvídaných možností. Centrum pro prezentaci kulturního dědictví se však ze všech sil pokusí dostat požadavkům. Při vědomí toho, že na poli muzejní prezentace či muzejní práce a muzeologie vůbec i cesta může být cílem, se Centrum bude snažit nalézt pro muzea, galerie a celé české muzejnictví nekonečnou řadu možných cest, vybavit je veškerými dostupnými teoretickými i praktickými nástroji, informovat je o případných překážkách a nalézt zkratky. Rozhodnutí a volba jsou však vlastní muzeím samotným.

Pavel Douša,
Národní muzeum

Rokycanské muzeum slavilo sté narozeniny...

24. září 2005 se uskutečnily oslavy 100 let otevření Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech pro veřejnost. Uderem 14. hodiny vítala ředitelka muzea RNDr. Miroslava Šandová v expoziční budově na náměstí J. Urbana zástupce zřizovatele radního Mgr. Martina Baxu, místostarostku města Rokycany Marii Hlávkovou, ředitele Západočeského muzea v Plzni PhDr. Františka Frýdu, senátora MUDr. Ludka Sefziga, poslance parlamentu ČR JUDr. J. Pospíšila, bývalé zaměstnance muzea a stálé příznivce a návštěvníky muzea. Celkem se na oslavy sešlo na 120 osob.

Po slavnostních projevech byla předána Pamětní ocenění za rozvoj muzejní práce bývalým dlouholetým zaměstnancům muzea (Marie Brožová, Marie Feigerlová, PhDr. Františka Hyndráková, Karel Jindřich, RNDr. Jaroslav Kraft CSc., Jaroslav Krupička, Anna Sedláčková) a propagá-

torům muzejní práce z řad organizací (Mgr. Vlasta Frouzová za Plzeňský kraj a Agentura AM Art Rokycany, zastoupena P. Kusem).

Čestné uznání převzali i dlouholetí dobrovolní spolupracovníci muzea – Milouš Dobromysl, PhDr. Kamila Bešťáková, Jaroslava Heinzová, Miroslav Kozlík, RNDr. František Němec, RNDr. Rudolf Prokop CSc., Milan Prajzler, Marie Walasová, Obecní úřad v Dobřívě (zastoupen kronikářem p. Maškem), Taneční soubor DDM Rokycany (zastoupen ing. V. Bradou CSc.), Západočeské muzeum v Plzni (zastoupeno PhDr. Františkem Frýdou).

V 15 hodin byla slavnostním projevem kurátora výstavy RNDr. Martina Langa zahájena výstava „100 let rokycanského muzea“, na jejíž přípravě se podíleli pracovníci všech odborných oddělení. Kalendárium zachytilo jednli-

vá desetiletí v životě muzea – po stránce organizační, stavební, vývoje sbírek, po stránce personální. Na celkem 11 panelech byli představeni významní kurátoři sbírek, data získání cenných sbírkových souborů, historické dokumenty a listiny, změny mapující období rozkvětu i úpadku muzea. Na výstavě jsou zastoupeny sbírkové předměty z různých historických, přírodovědných, geologických a knihovnických fondů muzea, které jsou ojedinělé, nikdy nebyly vystaveny nebo byly nově restaurovány či představují cennou součást sbírky, patří k nejstarším či naopak k nejnovějším akvizičním přírůstkům. Je představena ediční činnost muzea tak, jak probíhala v celé stoleté historii. Výstava potrvá do 31. prosince 2005.

Slavnostní atmosféru zakončil koncert komorního souboru FOSCARINA z Plzně, který se uskutečnil v děkanském kostele P. M. Sněžné, na němž zazněly skladby starých českých i světových mistrů a poté slavnostní raut.

Veřejnost si mohla poprvé prohlédnout i nově přistavěnou část budovy, dokončenou těsně před oslavami –

kanceláře v podkroví, zasedací místnost a schodiště, které bude v budoucnu využíváno k netradičním kulturním akcím. Dobové dokumenty a kroniky muzea byly vystaveny i v těchto nových prostorách. Moderní přístavba, stavebně přiznaná, nese v průčelí pískovcový vlys z bývalé městské brány, tzv. Plzeňské, s městským znakem, který téměř 55 let chátral na prostranství u muzea. Muzeum jej převodem získalo od města a nechalo jej v rámci stavby zrestaurovat. Vlys se stal pojítkem mezi historickou a současnou budovou muzea. K významnému výročí vydalo muzeum další v řadě Jubilejních sborníků, který mapuje činnost muzea v období 2000–2005.

Z ohlasů návštěvníků, kteří byli oslavám přítomni, zazněla slova chvály i mnoho námětů pro další činnost muzea. Přejme tedy muzeu do dalších let mnoho vzdělaných kurátorů, nadšených návštěvníků, štědrých sponzorů i osvěcených zřizovatelů. Ať to ohlédnutí za dalších sto let je ještě lepší.

Miroslava Šandová

Teorie a praxe – dokumentace současnosti

Odborný seminář, který proběhl v Technickém muzeu v Brně 5. října 2005, byl určen studentům muzeologie, muzejním a galerijním pracovníkům i širší veřejnosti zajímavým se o problematiku fenoménu nazývaného dokumentace současnosti. Co to je dokumentace současnosti? Jak obsáhlá má být a co všechno sledovat? Kde získávat hodnotné informace a jak je schraňovat? Na tyto a mnohé další otázky jsme se pokusili odpovědět. Základem práce odborných pracovníků – kurátorů v muzeích a galeriích by měla být teoretická muzeologie a její aplikace v praxi. Proto Technické muzeum v Brně oslovuje a úzce spolupracuje s Filozofickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně – Ústavem archeologie a muzeologie a katedrou UNESCO pro muzeologii a světové dědictví. Seminář jsme připravovali taktéž ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií. Letos jsme tak navázali na seminář Teorie a praxe pořádaný v Technickém muzeu v Brně v roce 2004 zaměřený na sbírkotvornou činnost. Byly předneseny tyto přednášky:

„Dokumentace současnosti“, kde se Mgr. Pavel Holman (FF MU v Brně, Ústav archeologie a muzeologie) zabýval základními teoretickými principy přednášenými na FF MU v Brně Ústavu archeologie a muzeologie.

PhDr. Jan Dolák (FF MU v Brně, katedra UNESCO pro muzeologii a světové dědictví) v příspěvku s názvem „Dokumentace současnosti ve světle domácích a zahraničních zkušeností“ provedl rozsáhlou deskripci nejrůznějších teoretických přístupů ve světě i Česku k této činnosti muzeí, od nejpesimističtějších (E. W. Burcow) až po autory, kteří v dokumentaci současnosti vidí jeden ze základních úkolů muzeí (Z. Z. Stránský).

Mgr. Jiří Fák (Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici) se v přednášce „Dokumentace současnosti v pohledu kurátora sbírek regionálního muzea“ zabýval základními činnostmi dokumentace současnosti v regionálním muzeu a pojmenoval problémy nadprodukce, globalizace a nízkou životnost materiálů pomocné dokumentace.

PhDr. Stanislav Slavík (Národní muzeum v Praze, Historické muzeum, Oddělení novodobých českých dějin) seznámil posluchače s praktickými zkušenostmi dokumentace současnosti i filozofickými úvahami z pohledu pracovníka a zároveň vedoucího Oddělení novodobých dějin NM v Praze a Mgr. Marek Junek, Ph.D. (Národní muzeum

v Praze, Historické muzeum, Oddělení novodobých českých dějin) popsal některé současné projekty Oddělení novodobých českých dějin a nastínil základní faktory výzkumu a nedostatky v metodologii soudobé dokumentace.

Mgr. Petr Mertová (Technické muzeum v Brně) v příspěvku „Současná textilní produkce z pohledu muzejníka“ v krátkosti nastínila současnou situaci textilního průmyslu v ČR a na příkladech dvou firem uvedla výsledky dokumentace.

V přednášce „Ochranné pracovní pomůcky – nový sledovaný obor v TMB“ Bc. Roman Řezníček (Technické muzeum v Brně) představil jeden z nových oborů Technického muzea v Brně nazvaný Pracovní a ochranné pomůcky, který dokumentuje zejména vývoj pracovních a ochranných pomůcek v letech 1960–1980 a také současnou produkci.

Závěrečný příspěvek Mgr. Petra Nekuži (Technické muzeum v Brně) pojednal o aktuální dokumentaci dvou jevů úzce souvisejících se současným stavem dopravy a průmyslu v ČR: současný stav Kontejnerového terminálu v Brně – Horních Heršpicích a podniku BOPO Třebíč, jenž je současné době pod dohledem správce konkurzní podstaty úpadce BOPO Třebíč a. s. – v likvidaci.

Účastníků semináře bylo v přednáškovém sále Technického muzea v Brně celkem 55, avšak toto komornější prostředí skýtalo větší prostor pro vzájemnou komunikaci bez předpojaté stydlivosti k diskusi. Výzva k účasti na semináři byla vyvěšena na webových stránkách AMG a TMB již 9. září 2005, je však možno říci, že měsíce září a říjen jsou v muzejnictví všeobecně „přeseminářované“.

Přesto si myslím, že v mnoha muzeích a galeriích je a mělo by být téma dokumentace současnosti velmi aktuální. Na tomto setkání bylo nejvíce podnětné zapojení studentů do diskuse a jejich otázky. Tímto směrem je zřejmě dobré se ubírat, protože strnulost lze rozhybat jedině novým impulsem. V příštím roce 2006 se téma semináře zdánlivě mnoho nezmění a pro motto jsme vybrali Teorie a praxe – Dokumentaci společnosti v muzeích a galeriích, kde budou přednášet také kolegové i z jiných vědních disciplín jako sociologie, psychologie, ekonomie atd.

Petr Nekuža

Oživlé prohlídky - ano či ne?

Jak přilákat návštěvníky do muzea nebo k prohlídce památek? Otázka, kterou si klade nejméně jeden kastelán, ředitel, průvodce. Všichni dnes víme, že kvůli několika hmečkům ve vitrině a omšelým nalepeným fotografiím do muzea nikdo nepřijde. A tak se jedním z lákadel současnosti staly tzv. netradiční akce, které mají navozovat atmosféru minulosti. Na nádvořích hradů a zámků se pořádají představení skupin historického šermu, oblíbená jsou dobová hradů. Jedná se ale v podstatě o druh divadelního představení lépe nebo hůře zahraného, o děj, který, pokud existuje, často s příslušným hradem nesouvisí. Na jiném místě jsou pořádány historické trhy, řemesla, často rovněž bez užších vazeb k místu konání. Akci nutně doprovází občerstvení, někdy bez přívlastků, jindy prezentované jako staročeské nebo „jinak historické“, ačkoliv jeho součástí je i běžný dnešní sortiment. Zhruba takto na mě působí většina oněch netradičních akcí. Prostě show pořádaná kvůli zvýšení návštěvnosti a tržby, akce pro akci.

Jenže zůstat jen u klasických prohlídek sebelépe vytvořené expozice nebo výstavy je a hlavně do budoucna bude, trochu málo. Přes všechna výše uvedená negativa jsme se nakonec odhodlali v Muzeu a galerii severního Plzeňska netradiční akci uspořádat. Abychom však zůstali "v muzeu" a věrni principu poslání muzea, zavrhlí jsme staročeské hody nebo šermířská vystoupení, ale také prohlídky jindy nepřístupných prostor. Devizou muzeí nutně musí být sbírky a expozice na základě sbírek vytvořené a na nich musí být komunikace s návštěvníky založená. A na této filosofii jsme založili netradiční – oživlé prohlídky, konané 23. října 2005. Vybrali jsme pět částí expozice (volba tohoto počtu se ukázala jako optimální) a v nich sehráli malé scénky. V oratoři mnich povídal o původním účelu místnosti a použití zde vystavených předmětů k liturgii, v místnosti věnované kultuře 19. století dvě slečny recitovaly básně regionálních obrozenců – Jana z Hvězd a Slavibora Liblínského, v expozici národopisu selky vysvětlovaly a předváděly použití máselnic a lisů na tvaroh a k tomu popisovaly vybavení selského interiéru, v instalaci dobové kuchyně kuchařka návštěvníkům nabízela bramborové placky další pochutiny podle receptů 30. let 20. století a kovolítec vysvětlo-

val výrobní postupy litinových předmětů, které vyráběla plaská huť v 19. století. Pro malé srovnání litinových a kovaných výrobků ještě prezentoval svoji práci kovář, který byl také jediným profesionálem svého oboru. Ostatní scénky sehráli zaměstnanci muzea za pomoci sezónních průvodkyň, tedy „herci“ možná méně profesionální, ale dokonale znalí muzejní expozice. A o tu především šlo. Přiblížit netradičním – oživlým způsobem ten samý produkt, který muzeem návštěvní-

kům nabízí standardně i v jiných dnech, i když některé podávané informace byly trochu navíc. Měl jsem však trochu obavu, zda takto pojetá koncepce návštěvníky vůbec přiláká.

A výsledek? Přišli jak naši stálí hosté, tak také tzv. nenávštěvníci, v průměru 100 lidí za hodinu (akce byla omezena jen na čtyři odpolední hodiny), což byl návštěvnícký rekord. Nesetkali jsme se s jediným, který by byl nespokojený. Pouze reportérovi rozhlasu chyběla větší show a šermíři. Pak zkoušel recitátorky, zda ví něco o autorech a jejich době a zajímalo je, jak souvisí kovář s bývalým klášterem. I těmito možná vtíravými otázkami nás však přesvědčil o správnosti pojetí celé akce. Totiž průvodcem i netradičním musí být v muzejní expozici sám muzejník. Nebylo nutné najímat agenturu a herce, pouze jsme si od ochotnického spolku vypůjčili kostýmy, připravili jednoduchý scénář nepatrně oprášili znalosti o dané problematice a oživlá prohlídka mohla s poměrně malými náklady začít. A druhá výhoda muzeí je skutečně ve sbírkách. Oživlé prohlídky památkových objektů jsou nutně napasované na příslušný zámek, hrad, klášter. Nám však nešlo o oživení Mariánské Týnice, tedy bývalého kostela s proboštstvem, ale o prezentaci muzea. Není tedy nutné ve všech sálech muzejní expozice napodobovat zámecké pokojíčky, není nutné používat ve velké míře počítačové projekce a vymýšlet složité technické triky. Nejjednodušší cesta vede přes sbírky, oživení ozvláštňují někdy příliš strnulých klasických expozic a v nich často z kontextu vytržené předměty do své doby zase vrátit. A v tom vidím jednoznačný přínos tzv. netradičních akcí.

Jiří Fák,
Muzeum a galerie severního Plzeňska
Mariánská Týnice

Téma: Konference Muzeum a změna II.

Pantheon Národního muzea se ve dnech 8.–10. listopadu 2005 stal místem setkání, přednášek a diskusí muzejníků téměř celého světa. Asociace muzeí a galerií České republiky, Ministerstvo kultury České republiky, Národní muzeum, Český výbor ICOM a Mezinárodní výbor pro muzejní management INTERCOM v těchto dnech uspořádali mezinárodní muzeologickou konferenci nazvanou **Muzeum a změna 2/** Museum and change 2. Po třech letech se tak v Praze znovu uskutečnilo muzeologické fórum na nejvyšší úrovni.

Přemýšlivý pozorovatel by se jistě mohl pozastavit nad tím, zda se muzea setkávají se **změnami** tak často. V rozmezí tří let již druhá **změna**? Nebo jde o **změnu** identickou a nepřetržitou? Dá se v takovém případě mluvit o **změně**? A jaký je vztah **muzea a změny**? Potkávají se, či potýkají? Poměřováno **změnou** je muzeum bytostně institucí

asynchronní. Pomáhá vytvářet kulturní paměť tím, že umožňuje „žít ve dvou časech“. **Změna** jako taková svou podstatou naopak odmítá minulé a glorifikuje budoucí. Muzea by měla mít na paměti „jistou dvojčasovost“, která se udržuje ve všech stádiích kulturního vývoje. Vztahuje se tedy termín „**změna**“ k vnějšímu prostředí? Otázkou zůstává, zda název např. „**Muzeum a změna 6**“ nebude znít neadekvátně. Tuším, že již teď mají organizátoři vymyšlený nový název pro příští ročník této výjimečné akce. Věřím také, že se do té doby **změní** i letošní mírně nepřehledné logo konference.

Pod symbolickým dohledem soch Františka Palackého a Kašpara Maria hraběte Šternberka mělo přes 180 muzejníků ze tří kontinentů (Severní Amerika, Evropa, Asie) a devíti států (Česká Republika, Slovensko, USA, Kanada, Velké Británie, Belgie, Nizozemí, Rakousko a Slovinsko) možnost seznámit se s prací kolegů, jejich výsledky, či nao-

pak představami a vizemi do budoucna.

Třídenní konference byla rozdělena do čtyř jednacích bloků. Tím prvním byl blok nazvaný Management **změny**. Tomuto pozornost budícímu bloku konferenčního jednání, poznamenanému svou obsáhlostí a rozdělením do dvou dnů, udávaly ráz příspěvky kolegů z Velké Británie a Kanady. David Fleming, prezident Mezinárodního výboru ICOM pro management muzeí, a Françoise McClafferty sympatickým vystupováním podtrhli své představy o řízení muzeí

doložené na příkladu situace Národních muzeí v Liverpoolu. Se stejnou erudicí, avšak pro úroveň regionálních muzeí hovořil Christian Waltz z Korutanského zemského muzea. Dovolím si tvrdit, že tyto odborníci by byli schopni s úspěchem vést jakoukoliv kulturní, respektive společenskou instituci kdekoliv na světě. Jejich schopnost rozpoznat a reagovat na okamžité potřeby a požadavky společnosti je staví do role předních muzejních manažerů dnešní doby. Výsledky, kterých dosahují a nezapomínají prezentovat, jsou vyjádřením uvědomění si obrovského nevyužitého potenciálu, který v sobě muzea v době proměny informační společnosti mají. Zároveň však ve mně jejich vystoupení vzbudilo obavu, zda tento potenciál (vskutku zajímavý termín dnešního muzeologického slovníku) budovaný dlouhá staletí, nemůže být promrhán na uspokojení jakékoliv poptávky a vést ke ztrátě identity.

Zdá se, že společnost postupně opouští vizi muzea devatenáctého i dvacátého století. Z podobných příspěvků můžeme vytušit, jaká muzea se stanou úspěšnými institucemi nového století.

Silným hlasem promluvila k publiku Kanada. Joanne DiCosimo, generální ředitelka Kanadského muzea přírody, informovala o modelu „národní služby“ přírodovědného muzea v Ottavě. John McAvity, výkonný ředitel Kanadské muzejní asociace, informativně seznámil s Kanadskou asociací muzeí a systémem nové muzejní politiky v Kanadě.

V tomto bloku relevantně vystoupili zástupci tří českých muzeí. Přemysl Reibl, ředitel Národního zemědělského muzea, se svými představami o řízení zemědělského muzea nabídl přímou odpověď zahraničním kolegům. Dva konkrétní příklady „**muzea a změny**“ následovaly v zápětí. František Šebek, ředitel Východočeského muzea v Pardubicích, informoval o strategii oprav a činnosti svého muzea. V podobném duchu se nesl i příspěvek Ivo Štěpánka z Technického muzea v Brně. Tón Kregar svým bezprostředním vystoupením zajímavě upozornil na proměnu slovinského Muzea současných dějin v Celje. V tomto případě bychom mohli najít celou řadu paralel na české prostředí: Původně politické muzeum prošlo v prvních letech nového tisíciletí, zejména díky nadšení svých kurátorů, **změnou**, která byla součástí přelomového vývoje ve slovinském muzejnictví.

Tématem druhého jednacího bloku konference bylo muzeum a dobrovolníci. Dopolední část tohoto jednání se stala výhradní prezentací zkušeností amerických kolegů. Sally Yerkowich, ředitelka Tribute Center, které vzniká na místě Světového obchodního centra, informovala o úsilí zapojit svědky událostí a přímé účastníky jako muzejní lektory. Jde o podobný přístup, který u nás realizuje např. Židovské muzeum. S Deborah Edward, stipendistkou Fulbrightovy komise pobývající v České Republice od září roku 2005, která přednášela o dobrovolnických programech, se jistě již čeští muzejníci seznámili na jiných seminářích. Pomoc při získávání podpory a finančních prostředků pro různé projekty muzeí nabídla prezidentka Nadace pro umění a kulturu ve

střední a východní Evropě Jillian H. Poole. O dobrovolnictví v České republice mluvily ředitelka Národního dobrovolnického centra Olga Sozanská a výkonná ředitelka AMG Dagmar Fialová. Nejen z reakcí publika usuzuji, že na tento aspekt činnosti nejsou dosud česká muzea připravena. Dovolím si připomenout, že pro programové období 2007–2013 EU přichází s programem Youth in Action, který by se dal v této oblasti využít.

Třetí blok přitáhl zájem účastníků konference nejen svým názvem (Mobilita sbírek), ale

i provokativními názvy referátů (Nebezpečí zábavnosti, Zábava a vzdělání) a mírou konformity přednášejících. Složení přednášejících tohoto bloku: ředitel Národního muzea, ředitel Národní galerie, vedoucí Odboru ochrany movitého kulturního dědictví MK a ředitelka Uměleckoprůmyslového muzea v Praze vzbuzovalo očekávání větší diskuse k současným problémům a ožehavým otázkám oboru. Naplněný Pantheon však dostal své pověsti sálu soch apriori odmítající pochybnosti. Zajímavé doplnění přinesly dřevěné loutky vedené Barborou Klipcovou a Alenou Pospíšilovou prezentující projekt Regionálního muzea a galerie v Jičíně.

Poslední blok – Muzea ve virtuálním prostoru byl na jednu stranu naplněn povětšinou technickými údaji o systému evidence sbírek a jejich zpřístupnění, na druhou stranu skloňoval ve všech pádech pojmy jako digitalizace či virtuální muzeum. Je zřejmé, že tyto oblasti muzejní práce se rozvíjejí s nevidanou rychlostí, kterou je možné zvládnout pouze s tím vědomím, že jde o jeden z mnoha aspektů muzejní prezentace a práce s veřejností. Muzea se musí učit absorbovat toto prostředí, které se stává důležitou součástí lidského života a vznikající informační společnosti. Závěrečná vyčerpávající přednáška byla symbolicky přednesena Zbyňkem Z. Stránským, jedním ze zakladatelů české muzeologické školy vznikající v šedesátých letech v Brně.

Co se tedy **změnilo** od konference uspořádané před třemi lety? Nárůst zaznamenal počet přednášejících i účastníků. Pro posluchače se tak konference svou délkou posunula na samý okraj zvládnutelnosti jako celku. Pořadatelé v čele s AMG jistě i díky minulým zkušenostem zajistili průběh jednání na výbornou a opět připojili zajímavý večerní společenský program. Bezproblémově byly zajištěny i překladatelské služby a dík patří všem tlumočnickům, pro které muselo být několikadenní jednání jistě velmi náročné.

Nejvíce mě na slovech přednášejících a diskusních příspěvcích (zejména u zahraničních kolegů) zarazila jistá samozřejmost zpolitizování činnosti muzeí. Jsem ji schopen pochopit a přijmout v širším významu slova. Ale v tom dnešním úzce vymezeném s věcným přívěskem slovíčka lobby působí přinejmenším nepřiměřeně ke smyslu a podstatě muzea. Muzea tím totiž sebe sama včleňují na úroveň komerčních subjektů a do oblasti spotřební zábavy přizpůsobující se okamžité poptávce a reklamním vrtochům. Domnívám se, že management muzea by neměl nikdy přistoupit na tento způsob boje o návštěvníka navíc s vynucenými zbraněmi. To platí myslím všeobecně. V podobném duchu se vyjádřili generální ředitel Národní Galerie Milan Knížák a generální ředitel Národního muzea Michal Lukeš.

Oproti konferenci uspořádané před třemi lety jsem zaregistroval mnohem větší nadšení všech muzejních pracovníků, pokud hovořili o svých vlastních projektech. Pro příští konferenci by měli organizátoři i přednášející zvážit zařazení jednotlivých příspěvků do bloků, respektive referátů přizpůsobit danému tématu. Myslím, že se v průběhu konference několikrát negativně projevila neadekvátnost příliš

Kalendárium kulturních událostí

Benešov

Muzeum umění

Robert Pleskač: *Obrazy* 1.12.2005 - 29.1.2006

Beroun

Městská galerie Beroun

Salon berounských výtvarníků do 13.1.2006

Muzeum Českého krasu

Co voda vzala a dala aneb Exponáty restaurované po povodni 10.8.2005 - 28.2.2006

Stromek ozdob a už nezlob 1.12.2005 - 8.1.2006

Blansko

Muzeum Blansko

Kouzlo ručních prací 3.4.2005 - do února 2006

Vánoční výstava 6.12.2005 - do ledna 2006

Brandýs nad Labem

Oblastní muzeum Praha - východ

Zdeněk Míčka: *Obrazy* 29.12.2005 - 29.1.2006

Brno

Moravská galerie v Brně - Pražákův palác

Sergej Šaršun (Charchoune): *Obrazy, kresby* do 8.1.2006

Jan Šerých: *Abbey Road 2:45* 23.11.2005 - 12.2.2006

Franz Fiedler (1885-1956): *Zapomenutý klasik fotografie* 15.12.2005 - 5.3.2006

Otto Gutfreund: *Kresby* 11.1. - 12.3.2006

Moravská galerie v Brně - Místodržitelství palác

Michal Cihlár: *Hranice linorytu* do ledna 2006

Nalezení obrazu: *technika a rukopis maleb 18. století* 28.9.2005 - 15.1.2006

Současné umění z Walesu 20.10.2005 - 26.2.2006

Rokokový klasicismus – umění doby Mozartovy 26.1. - 30.4.2006

České exlibris do roku 1920 2.2. - 30.4.2006

Moravská galerie v Brně - Uměleckoprůmyslové muzeum

Skála v Morgalu 3.10.2005 - 5.2.2006

Jindřich Štreit: *Fotografie ze sbírek MG* 13.10.2005 - 22.1.2006

Světoví fotografové 20. století ve sbírkách galerie 9.2. - 14.5.2006

Moravské zemské muzeum

Krása moravských nerostů 6.4.2005 - do jara 2006

Historické Brno na přelomu tisíciletí v kresbách O. Rejnuše 30.11.2005 - 25.2.2006

Svatá hora Athos 9.11.2005 - leden 2006

František Řehoř: *Obrazy* od 18.1.2006

Dětské muzeum

Slavní i zapomenutí aneb Chytré hlavičky z Čech a Moravy 7.12.2005 - do jara 2006

Etnografický ústav MZM

Zdeněk Burian, *mistr palety neznámých světů* 25.10.2005 - 31.3.2006

Slezské betlémy 15.12.2005 - 18.2.2006

Muzeum města Brna

Pamatují Napoleona - Brno v době napoleonských válek 3.6.2005 - 31.1.2006

Alois Mikulka: *Letem pohádkovým světem* 24.11. - 15.1.2006

Muzeum romské kultury

Nová stálá expozice: 1. část muzejní expozice "Příběh Romů" (od 1.12.2005)

Krásné časy...? - Romové na archivních fotografiích 13.10.2005 - do února 2006

Romové na Gemeru 13.10.2005 - do února 2006

Romové ve zpravodajství 13.10.2005 - do února 2006

Technické muzeum v Brně

Větrné mlýny včera a dnes 27.9.2005 - 31.12.2005

Jak vidím svět - pocta Einsteinovi 10.10.2005 - 31.1.2006

Jak to bylo s Ježibabou aneb Tajemství perníku 16.12.2005 - 29.1.2006

Bruntál

Muzeum v Bruntále

Nová stálá expozice: *Řemeslo má zlaté dno*

(od 12.11.2005)

Je libo čaj? 2.12.2005 - 29.1.2006

Koberce ze sbírek muzea 21.12.2005 - 15.2.2006

Břeclav

Městské muzeum a galerie

Při betlémě na salaši 20.10.2005 - do ledna 2006

Cyriil Urban - z celoživotní tvorby do ledna 2006

Bučovice

Muzeum Bučovice

Krajky v tradičním oděvu na Moravě do ledna 2006

Čelákovice

Městské muzeum v Čelákovících

Zima je, zima je... 26.11.2005 - 30.1.2006

Česká Lípa

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě

Muzeum bude od 1. 1. 2006 do 1. 3. 2006 zavřeno.

České Budějovice

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

Sklo Jana Gabrhela 25.6.2005 - 31.1.2006

České Budějovice - vánoční snění 11.11.2005 - 1.1.2006

Co dokáží lidské ruce 24.11.2005 - 15.1.2006

Wortnerův dům AJG

Josef Čapek a Václav Špála: Člověk a krajina 8.12.2005 - 5.2.2006

Český Krumlov

Egon Schiele Art Centrum o.p.s.

Aleš Veselý: Tvorba 1959-2005 11.11.2005 - 17.4.2006

Martin Sedlák: Světelné objekty, grafika do 17.4.2006

Anton Watzl (1930-94): Retrospektiva do 17.4.2006

Bez bariér - umění pro slabozraké 11.11.2005 - 17.4.2006

Regionální muzeum v Českém Krumlově

Piju, píšeš, pijeme do 15.1.2006

Obnovená krása - nově restaurované sbírkové předměty do 15.1.2006

Umělecká stanoviska k Adalbertu Stifterovi ze tří zemí 24.9.2005 - 15.1.2006

Řev, kámen, šperk 3.12.2005 - 15.1.2006

Český Těšín

Český Těšín

Výstavní síň Muzea Těšínska

Kramářské tisky ze sbírek muzea 12.1. - 28.12.2006

Dolánky

Dlaskův statek

Vánoce na Dlaskově statku prosinec 2005

Domažlice

Muzeum Chodska v Domažlicích

Galerie Bratří Špillarů

Václav Fialová: Objekty listopad-prosinec 2005

Muzeum Jindřicha Jindřicha

Jindřich Bílek: Obrazy listopad-prosinec 2005

Dvůr Králové nad Labem

Městské muzeum

Vánoční ozdoby 6.12.2005 - 6.1.2006

Frýdek-Místek

Muzeum Beskyd - Frýdecký zámek

Zanikající zámky Moravskoslezského kraje do 8.1.2006

Malované Vánoce 10.11.2005 - 8.1.2006

Boty, botky, botičky 1.12.2005 - 26.3.2006
Těšínské stříbrné krojové šperky 15.12.2005 - 22.1.2006

Havířov

Památník Životické tragédie

Od plamínku k žárovce 17.2.2005 - 31.12.2005

Výstavní síň Musaion

Havířov: Zrod města 2.11.2005 - 2.4.2006

Havlíčkův Brod

Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě

Česká ilustrační tvorba pro děti 15.11.2005 - 5.2.2006

Jarmila Janůjová: Obrazy, kresby 9.12.2005 - 5.2.2006

Barevné pigmenty - o barvách a technikách malby
9.12.2005 - 5.2.2006

Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod

Poutní místa v Čechách prosinec 2005

Jan Kutálek: Keramika prosinec 2005 - leden 2006

Hlinsko v Čechách

Městské muzeum a galerie Hlinsko

Betlémy 25.11.2005 - 8.1.2006

Soubor lidových staveb Vysočina

Betlém vánoční 10.12.2005 - 8.1.2006

Hluboká nad Vltavou

Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství

Vůně dýmu a jehličí 6.10.2005 - do června 2006

Hodonín

Masarykovo muzeum v Hodoníně

Jiří Šalamoun: Pro malé i velké 11.10.2005 - 8.1.2006

Panenko z dílny Anny Šlesingerové do 19.2.2006

Teodor Buzu: Reflexe 11.1. - 16.2.2006

Horní Planá

Rodný dům Adalberta Stiftera v Horní Plané

Vítkův Hrádek - symbol vzájemnosti do prosince 2005

Adalbert Stifter a rodný kraj do prosince 2005

Most mezi lidmi - Zvonková/Glöckelberg
do prosince 2005

Horní Slavkov

Muzeum Horní Slavkov

Práce dětí ze Zvláštní školy Horní Slavkov do ledna 2006

Hořice

Městské muzeum

Lví silou, vzletem sokolím... 19.5.2005 - 30.12.2005

Hradec Králové

Galerie moderního umění

Eva Janošková: Kresby a grafika 24.11.2005 - 15.1.2006

Co máme také ve sbírkách: Umění 19. století
10.9.2005 - 8.1.2006

Josef Váchal 12.1. - 19.3.2006

Michal Rittstein 26.1. - 26.3.2006

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Kráska železa do 15.1.2006

Na cestě k městu - archeologický výzkum Starého Mýta
15.9.2005 - 26.3.2006

Od Vltavy k Piavě 10.11.2005 - 19.2.2006

Jan Koula (1855-1919) 23.11.2005 - 26.3.2006

Hranice

Městské muzeum a galerie v Hranicích

Přátelství bez hranic očima umělců 3.11.2005 - 6.1.2006

Hronov

Jiráskovo muzeum

Jiráskovo divadlo

Historické i současné betlémy ze sbírek muzea
prosinec 2005 - leden 2006

Humpolec

Městské kulturní a informační středisko - Muzeum dr. Aleše Hrdličky

Vánoční výstava prosinec 2005

Hustopeče

Městské muzeum a galerie

Hana Pavlátová: Obrazy prosinec 2005

Cheb

Galerie výtvarného umění v Chebu

Francisco Goya: Grafika ze sbírek Moratova institutu pro umění a vědy o umění ve Freiburgu do 29.1.2006

Petr Nikl: Ilustrace k pohádkám 19.11.2005 - 22.1.2006

Krajské muzeum Cheb

Třetí odboj 28.10.2005 - 8.1.2006

Svět panenek a medvídků 25.11.2005 - 8.1.2006

Cheb v době secesní 31.1. - 7.5.2006

Muzeum porcelánu Haas & Czjzek

Výstava historického slavkovského porcelánu
1.1.2005 - 1.2.2006

Chomutov

Oblastní muzeum v Chomutově

Krušnohorská paličkovaná krajka 20.10. - 30.12.2005

Kouzelná jehla od 3.11.2005

Vánoce v muzeu - Betlémy 26.11.2005 - 8.1.2006

Chotěboř

Městské muzeum Chotěboř

Vánoce v muzeu 2.12.2005 - 8.1.2006

Chrast u Chrudimě

Městské muzeum

Vánoční výstava prací dětí prosinec 2005

Archeologický výzkum na klášteřišti v Podlažicích
2.12.2005 - 30.12.2005

Chrudim

Kabinet ex libris - umělecké sbírky PNP

Zdeněk Burian v knihách Julese Verna do 26.2.2006

Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi

Betlémy a loutky Bedřicha Šílara 15.12.2005 - 22.1.2006

Loutky v grafice Jana Hlíny (1925-91) 16.1. - 30.12.2006

Amatéři na loutkářské Chrudimi po sametové revoluci
16.1. - 30.12.2006

Regionální muzeum v Chrudimi

Vánoce v muzeu 1.12.2005 - 8.1.2006

Hračky z plechu 8.12.2005 - 15.1.2006

Tamara Bohuňková: Cesta skla 19.1. - 19.3.2006

Ivančice

Muzeum v Ivančicích

Vánoční čas listopad 2005 - leden 2006

Jablonec nad Nisou

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou

Oděv a jeho doplněk 2005 6.10.2005 - 29.1.2006

Spoutané paprsky: Osvětlování a svítidla v průběhu století-
únor-květen 2006

Galerie Belveder

Akademický sochař Jiří Dostál a hosté medailéři
24.11.2005 - 15.1.2006

Jablonné nad Orlicí

Stálá expozice dějin města

Vánoční výstava - práce žáků ZŠ 27.11. - 30.12.2005

Jablunkov

Muzeum v Jablunkově

Městečko pod horami 20.10.2005 - 30.4.2006

Jesenice

Vlastivědné muzeum Jesenice

Šťastné a veselé přeje... aneb Výstava vánočních přání a pohlednic 8.12.2005 - 29.1.2006

Jeseník

Vlastivědné muzeum Jesenicka

Archeologie na Jesenicku 6.12.2005 - do ledna 2006

Jičín

Regionální muzeum a galerie Jičín

Vánoce na kolotoči 6.12.2005 - 29.1.2006

Jihlava

Muzeum Vysočiny Jihlava

Photographia natura 8.12.2005 - 8.1.2006

Ó, svatá doba vánoční 8.12.2005 - 8.1.2006

Tváře Kuby – fotografie Petra Soukupa 12.1. - 5.2.2006

Významné osobnosti české vědy a techniky 19.1. - 2.4.2006

Jílové u Prahy

Regionální muzeum v Jílovém u Prahy

Kornelie Němečková: Grafika 29.10.2005 - 15.1.2006

Vörös a Kraus - reflexe periferního umění historických střeleckých terčů 10.12.2005 - 12.2.2006

"Kde láska má své sídlo, tam štěstí bývá zřídlo" 21.1.2006 - 1.5.2006

Jílovce-Kojákovice

Rožmberk o.p.s. - Vesnické muzeum Kojákovice

Kovárna na Nových Hradech
Čertovské kování prosinec 2005

Jindřichův Hradec

Muzeum Jindřichohradecka

Jindřichův Hradec - květen 2005 8.5.2005 - 30.12.2005

PF Antonína Mála do 8.1.2006

Kostel sv. Jana Křtitele s klášteřem minoritů
Jindřichohradecký sport včera a dnes do 30.12.2005

Kadaň

Městské muzeum Kadaň

Tradice adventu a Vánoce do 8.1.2006

Kamenice nad Lipou

Městské muzeum

J. Prokop: Prostředky vizualizace leden-únor 2006

Karlovy Vary

Karlovarské muzeum - expoziční budova

České sklo v kopiích, replikách i originálech 8.12.2005 - 22.1.2006

Karlštejn

Muzeum betlémů

Výstava perníkových betlémů listopad 2004 - únor 2006

Karviná - Fryštát

Výstavní síň Interklub Karviná

Panenky 6.12.2005 - 2.4.2006

Klatovy

Galerie Klatovy/Klenová - Galerie U Bílého

jednorozce v Klatovech

Jan Holoubek 6.11.2005 - 8.1.2006

Jindřich Růžička 6.11.2005 - 8.1.2006

Český linoryt ze sbírek galerie a výsledky Mezinárodního symposia linorytu 2001-2004 6.11.2005 - 8.1.2006

Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech

Hračky a dárky pro děti 9.11.2005 - 6.1.2006

Narodilo se děťátko v městě Betlémě 9.11.2005 - 6.1.2006

Nositelé tradice 9.11.2005 - 6.1.2006

Werner Ziegler: Čas mezi prostorem

14.1.2006 - 10.3.2006

Poklady ze sbírek muzea v Neukirchenu bei Heiligen Blut

14.1.2006 - 10.3.2006

Ostatkové obrázky ze sbírek muzea 14.1.2006 - 10.3.2006

Kolín

Regionální muzeum v Kolíně

Dvořákovo muzeum pravěku na Kolínsku

Solné doly ve Wieliczce 6.1 - 25.2.2006

Historie Královského města Kolína

Václav Zoubek: Věci 6.1. - 5.2.2006

Umění skládání papíru - Origami 7.1. - 5.2.2006

Svět hmyzu 9.2. - 26.3.2006

Tradiční lidové zvykosloví a jeho současné projevy 15.2. - 2.4.2006

Kouřim

Muzeum lidových staveb v Kouřimi

Masopust držíme 25.2.2006

Králíky

Městské muzeum

Tomáš Ronovský: Obrazy, instalace 28.12.2005 - 28.2.2006

Kroměříž

Muzeum Kroměřížska

Malá galerie

Jan Jemelka: Grafika 1995-2005 8.12.2005 - 15.1.2006

Kutná Hora

Galerie Felixe Jeneweina města Kutné Hory

Galerie Felixe Jeneweina - Vlašský dvůr

Václav Radimský (1867-1946) 6.10.2005 - 30.1.2006

České muzeum stříbra

Jak to bylo s medvědy 1.12.2005 - 9.1.2006

Kyjov

Vlastivědné muzeum Kyjov

Fotografické ateliéry v Kyjově 3.10.2005 - 6.1.2006

Lanškroun

Městské muzeum Lanškroun

Nová stálá expozice: Medaile, mince a sochařské práce

Zdeňka Kolářského (od 26.11.2005)

Stanislav Holý: Modré z nebe 10.12.2005 - 22.1.2006

Lány

Muzeum T. G. Masaryka v Lánech

Od adventu do tří králů 8.12.2005 - 8.1.2006

Liberec

Oblastní galerie v Liberci

Jindra Čapek: Ilustrace 15.12.2005 - 5.2.2006

Z brněnské malby šedesátých let 15.12.2005 - 5.2.2006

Severočeské muzeum v Liberci

Zbraně ze sbírky Heinricha von Liebieg do 15.1.2006

Malé armády - vojáčky, modely a hračky 24.11.2005 - 15.1.2006

K Ježíškovi do Betléma 3.12.2005 - 8.1.2006

Mechanický betlém Václava Metelky ze Sklenařic 6.12.2005 - 8.1.2006

Václav Špilár: Toulky světem 18.1. - 1.3.2006

Šišky z celého světa 24.1. - 5.3.2006

Lidice

Národní kulturní památka - Památník Lidice

Hirošima 1954-2005 3.8. - 31.12.2005

Lidická galerie

Jitka a Květa Válový: Obrazy, grafiky, kresby

listopad 2005 - únor 2006

Litoměřice

Oblastní muzeum v Litoměřicích

Jsmě různí, ale patříme k sobě 1.12.2005 - 8.1.2006

Severočeská galerie výtvarného umění

Vlasta Baránková: Kresby 1.12.2005 - do února 2006

Litovel

Městské muzeum

PF 29.11.2005 - 6.1.2006

Lomnice nad Popelkou

Městské muzeum a galerie

Betlémy prosinec 2005

Loštice

Památník Adolfa Kašpara

František Kopka: Intarzie listopad-prosinec 2005

Louny

Galerie Benedikta Rejta

Hugo Demartini 26.11.2005 - 2.4.2006

Oblastní muzeum v Lounech

Panovníci českých zemí - dřevorezby Jarmily Haldové 22.11.2005 - 15.1.2006
Narodilo se... 22.11.2005 - 15.1.2006

Mělník

Regionální muzeum Mělník

Již Slunce z Hvězdy vyšlo - betlémy z celého světa 2.12.2005 - 8.1.2006
Karel Novotný: Fotografie 1.2. - 19.2.2006

Mikulov na Moravě

Regionální muzeum v Mikulově

Klíč k určování pokladů - hromadné nálezy mincí na Mikulovsku od 13.5.2005

Milevsko

Milevské muzeum

Štědrý večer nastal 13.11.2005 - 1.2.2006

Mladá Boleslav

Muzeum Mladoboleslavska

V září světla betlémského 1.12.2005 - 15.1.2006
Marie Tomášová: Tapiserie, koláže 19.1. - 19.2.2006

Mohelnice

Vlastivědné muzeum

Posvíťme si na to... aneb od louče k žárovce do 26.2.2006

Most

Oblastní muzeum v Mostě

Od Thonetovy židle po bruselský styl 18.10. - 31.12.2005
Vánoce s krušnohorskou hračkou 6.12.2005 - 8.1.2006

Náchod

Regionální muzeum Náchod

Výstavní síň
Sklo, porcelán, keramika ze sbírek muzea do ledna 2006

Nejdek

Národopisné muzeum v Nejdku

Letem pohádkovým světem 1.12.2005 - 22.1.2006

Nové Město na Moravě

Horácká galerie v Novém Městě na Moravě

Květa Makovská: Keramické objekty do 29.1.2006
Miroslav Matoušek: Fotografie do března 2006
Himaláj 1000 až 8848m - fotografie Andreje Macenauera a Radka Jaroše 1.12.2005 - 29.1.2006

Horácké muzeum

Tradiční hračky z Vysočiny 6.12.2005 - 28.2.2006

Nové Strašecí

Městské muzeum

Jak jsi krásné, neviňátko 15.12.2005 - 29.1.2006

Nový Bor

Sklářské muzeum

Bohumil Tománek 13.10. - 30.12.2005
Práce profesorů sklářské školy 19.1. - 26.3.2006

Nový Jičín

Muzeum Novojičínka

Jiří Winter Neprakta 3.11.2005 - 28.2.2006

Nymburk

Vlastivědné muzeum Nymburk

Hračky a hry ze sbírek muzea prosinec 2005

Olomouc

Muzeum umění Olomouc

Radoslav Kutra: Obrazy, kvaše, kresby 1941-2005 20.10.2005 - 5.2.2006
Pravoslavné umění z českých a moravských sbírek 8.12.2005 - 5.2.2006

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Kouzlo betlémů 9.12.2005 - 8.1.2006

Opava

Památník Petra Bezruče

Albín Brunovský: Theatrum mundi 9.9.2005 - 20.1.2006

Výstavní budova SZM

Opavské divadlo 1805-2005 15.9.2005 - 30.12.2005
Josef Jíra: Grafika od 15.11.2005
Tajemství rašelínků 29.11.2005 - 8.1.2006
Pražské jaro 1968 4.1.2006 - 29.1.2006
Mimořádný přírůstek do sbírek: Socha Lehnera od 10.1.2006

Orlová-Lutyně

Výstavní síň Muzea Těšínska, Dům dětí a mládeže

Nová stálá expozice: Orlová - minulost a současnost (od 27.10.2005)
Orlová - minulost i současnost 27.10. - 31.12.2005
Když se řekne archeologie... 27.10.2005 - 26.3.2006

Ostrava

Galerie výtvarného umění v Ostravě

České umění 19. století ze sbírek GVUO do 4.2.2006
Slezský koncept do 26.1.2006
Nová síň v Ostravě-Porubě
Mail Art 29.11.2005 - 14.1.2006
Honoré Daumier 21.12.2005 - 19.1.2006
Pojďte si hrát s panem malířem Františkem Kupkou 25.1. - 26.3.2006

Ostravské muzeum

Japonské panenky 5.12.2005 - 31.1.2006
Krásy moří a oceánů 17.1. - 31.3.2006
Gustav Klimt a Egon Schiele 17.1. - 31.3.2006
Polička - od doby kamenné do doby slovanských hradišť 24.1. - 28.2.2006

Pardubice

Východočeská galerie

Z českých luhů a hájů 7.12.2005 - 19.2.2006
Vladimír Preclík 14.12.2005 - 12.2.2006
Jan Merta 14.12.2005 - do února 2006

Východočeské muzeum

Nová stálá expozice: Expozice hraček "Bylo nebylo" (od 12.12.2005)
125 let muzea v Pardubicích 16.9.2005 - 5.2.2006
60. léta (móda, design, životní styl) 11.11.2005 - 19.3.2006

Paseky nad Jizerou

Památník zapadlých vlastenců

Z truhlíček paseckých babiček - móda na přelomu

19.-20. století 16.5.2005 - 21.5.2006

Paseky nad Jizerou na starých pohlednicích do 21.5.2006

Pelhřimov

Muzeum Vysočiny Pelhřimov

Poklad muzea - mince ze sbírky muzea do 27.1.2006

Petřvald u Karviné

Technické muzeum

Petřvald v proměnách staletí 1.4.2005 - 31.12.2005

Písek

Prácheňské muzeum v Písku

Staročeský medový perník 4.11.2005 - 30.12.2005

Svět dítěte 8.11.2005 - 31.12.2005

Betlémy Vladimíra Müllera 1.12.2005 - 30.12.2005

Expozice muzea budou uzavřeny pro veřejnost (leden-únor 2006)

Plzeň

Západočeská galerie v Plzni

Jiří Oves: Od nepaměti k paměti 5.12.2005 - 15.1.2006

Kresba 19. století ze sbírek galerie 29.11.2005 - 26.2.2006

Západočeské muzeum v Plzni

Čekání na zlato - vývoj hokeje v Plzni 8.4.2005 - 2.1.2006

Mezinárodní festival FOTOFEST 2.11.2005 - 1.1.2006

Zpět do Evropy - když se zhroutil železná opona 25.11.2005 - 8.1.2006

Porcelán ve znamení zkřížených mečů - míšeňský historický porcelán ze sbírek muzea od 16.12.2005

Národopisné oddělení Západočeského muzea v Plzni

Lidová tvorba západních Čech 9.9.2005 - 8.1.2006

Plzeňské betlémy 1.12.2005 - 8.1.2006

Poděbrady

Polabské muzeum

100 let kočárek 1880-1980 23.11.2005 - 2.4.2006

Vánoční výstava 1.12.2005 - 8.1.2006

Police nad Metují

Muzeum města Police nad Metují

stará polická škola (dřevěnka)

Kouzelný svět hraček prosinec 2005 - leden 2006

Praha

České muzeum výtvarných umění

Pohádkové bytosti 15.12.2005 - 5.2.2006

Jakub Švéda - Orgmatech 15.12.2005 - 5.2.2006

Galerie hl. m. Prahy

Dům U Kamenného zvonu

Horká jehla - grafika 80. let 21.10.2005 - 8.1.2006

Zátiší ve fotografii (1840-1985) 28.10.2005 - 8.1.2006

Dům U Zlatého prstenu

Alfons Mucha: Slovanstvo bratrské 26.10.2005 - 26.2.2006

Skupina 42 26.10.2005 - 26.2.2006

Současná slovenská malba 9.11.2005 - 29.1.2006

Městská knihovna

Cena Jindřicha Chaloupeckého 4.11.2005 - 1.1.2006

Staroměstská radnice

Lubomír Typlt: Urychlovat nekonečno do 12.2.2006

Muzeum hlavního města Prahy

Expoziční budova

Jak se Praha bavila 20.9.2005 - 28.2.2006

České betlémy 29.11.2005 - 8.1.2006

Vystavujeme poporvé: Kašpar Lossellius (1569-1631) 29.11.2005 - 28.2.2006

Muzeum Policie ČR, Praha 2

Obrazy a fotografie Luboše Mandáta do 22.1.2006

Případ relikviáře svatého Maura 15.9.2005 - 31.3.2006

Místa utrpení, smrti a hrdinství - vězni z českých zemí v nacistických koncentračních táborech 19.1. - 31.3.2006

Národní galerie v Praze

Valdštejnská jízdárna

František Ženíšek 3.11.2005 - 3.5.2006

NG - Klášter sv. Anežky České

Francouzské gotické umění z Metropolitního muzea v New Yorku 2.11.2005 - 21.5.2006

NG - Palác Kinských; sídlo Sbírký kresby a grafiky

Krajina v českém umění 17.-20. století od 1.12.2005

NG - Šternberský palác; sídlo Sbírký starého umění

Období lidského života v grafice 16. století září-prosinec 2005

NG - Sbírký mimoevropského umění; Archiv Národní galerie v Praze, Praha 5

Kunisada 20.9.2005 - 8.1.2006

NG - Veletržní palác; Sbírký moderního a současného umění a Sbírký umění 19. století, Praha 7

Grafický kabinet: Emil Filla, Otto Gudfreund, František

B. Zvěřina srpen-prosinec 2005

Karel Šlenger (1903-81) 28.10.2005 - 15.1.2006

Petr Písařík a Milan Perič: Obrazy 28.10.2005 - 10.1.2006

Marielis Seyler: Fotografie 28.10.2005 - 15.1.2006

Praha - Evropa (sny, touhy a vize) 28.10.2005 - 14.1.2006

Stanislav Kolíbal: Nové akvarely a projekty 11.11.2005 - 12.2.2006

Julius Payer: Záliv smrti 25.11.2005 - 19.2.2006

Národní muzeum

"Ohrožujete mravní výchovu mládeže..." - sbírky

K. J. Obrátla 28.9.2005 - 28.2.2006

Zranění a jejich léčení 13.10. - 31.12.2005

Člověk - nepřítel i samaritán 18.10.2005 - 15.1.2006

Byla vojna s Francouzem 16.11.2005 - 31.1.2006

Češi v Antarktidě 17.11.2005 - 31.1.2006

Zlaté časy médií 24.11.2005 - 31.3.2006

NM - České muzeum hudby

Štědrý den 1875 - první české koncertní melodrama od 8.12.2005 - únor 2006

NM - České muzeum hudby

Muzeum Antonína Dvořáka, Praha 2

Josef Suk, sběratel 24.5. - 30.12.2005

NM - Historické muzeum

Historická expozice - Lobkovický palác

Olympijská mozaika 1.12.2005 - 12.3.2006

NM - Historické muzeum

Národopisné oddělení, Praha 5

Jiří Netík - řezbář říjen 2005 - leden 2006

NM - Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Černá a bílá - masky z Gabunu 22.9.2005 - 8.1.2006

Václav Šolc (1919-1995) - etnolog amerikanista 20.10.2005 - 29.1.2006

Dobrodružství sběratele Bedřicha Formana 23.11.2005 - 12.3.2006

Craig Barber: Přízraky vietnamské krajiny 7.12.2005 - 19.2.2006

Národní technické muzeum, Praha 7

Machina Mundi - zobrazení a měření vesmíru od Koperníka k Newtonovi 8.11.2005 - 26.2.2006

Národní zemědělské muzeum, Praha 7

Rostlina jako symbol 16.9.2005 - 31.1.2006

Kde se pivo vaří... 27.9.2005 - 31.3.2006

Rozumíme zvířatům? 8.12.2005 - 26.2.2006

Památník národního písemnictví

Čeští básníci dětem - Pocta Josefu Václavu Sládkovi listopad 2005 - leden 2006

Pedagogické muzeum Jana Amose Komenského
Vánoce v muzeu 8.12.2005 - 8.1.2006
Z důvodu rekonstrukce muzeum v termínu 8.1. - 15.3.2006 uzavřeno.

Poštovní muzeum

Fotoarchiv Ministerstva pošt a telegrafu
2.11.2005 - 5.2.2006

Správa Pražského hradu

Lucas Cranach 20.10. - do prosince 2005

Mihulka

Vojenské miniatury od 6.12.2005

Zbrojnice v Prašné věži

Meč od 11.8.2005

Uměleckoprůmyslové museum v Praze

Nová stálá expozice: Stroje času - sbírka hodin a hodinek (od 28.11.2005)

Hodiny z Černého lesa - soukromá sbírka Miloše Klikara
7.12.2005 - 8.1.2006

Maria Callas & Swarowski: Šperky na jevišti
21.1. - 26.3.2006

Galerie Josefa Sudka

Pavel Hrdlička: Fotografie 19.1. - 16.4.2006

Židovské muzeum v Praze

Osobnosti muzea: JUDr. Josef Polák 1.2. - 19.3.2006

Galerie Roberta Guttmanna

Michal Bielický: Tento rok v Jeruzalémě
16.11.2005 - 15.1.2006

Prachatice

Prachatické muzeum

Usměvavý svět medvídků 29.11. - 31.12.2005

Prostějov

Muzeum Prostějovska v Prostějově

Poklady českého umění přelomu 19. a 20. století
26.11.2005 - 15.1.2006

Hravé Vánoce 8.12.2005 - 8.1.2006

Muzeum Prostějovska v Prostějově - Špalíček

Jaroslav Mathon 18.11.2005 - 15.1.2006

Předklášteří

Podhorácké muzeum

Svět motýlů – ze sbírky Lukáše Biebera
6.11.2005 - 5.2.2006

Vánoční stromky v proměnách času
20.11.2005 - 15.1.2006

Přerov

Muzeum Komenského v Přerově

Výstava betlémů 1.12. - 30.12.2005

Ornitologická stanice Muzea Komenského (ORNIS)

Ptačí chřipka - viry, mýty, skutečnost a my od 23.11.2005

Přerov nad Labem

Polabské národopisné muzeum

Lidové Vánoce v Polabí 1.12. - 30.12.2005

Přeštice

Dům historie Přešticka

Barvou, hlinou, rukama - tvorba Jany Boškové
25.11.2005 - 6.1.2006

Nebe na zemi Betlémářů Plzeňska 25.11.2005 - 6.1.2006

Příbram

Hornické muzeum Příbram

Zámeček - Ernestinum Příbram

Betlémy z hornického kraje 9.12.2005 - 8.1.2006

Rakovník

Muzeum T. G. M. Rakovník

Rakovnická mansarda 7.12.2005 - 8.1.2006

Poklady středověké studny 23.11.2005 - 15.1.2006

Jan Látal: Obrazy starého Rakovníka 20.12.2005 - 14.1.2006

Rabasova galerie Rakovník

Umělecká Beseda 13.11.2005 - 8.1.2006

Výstavní síň na radnici

František Beneš 15.12.2005 - 15.1.2006

Rokycany

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

100 let rokycanského muzea 27.9. - 31.12.2005

Roudnice nad Labem

Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Jitka Svobodová: Pastely, kresby, objekty 12.10. - 31.12.2005

Roztoky u Prahy

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

Čas trpaslíků aneb trpaslíci mezi námi do února 2006

Betlémy, tentokrát z Ústí nad Orlicí 6.12.2005 - 29.1.2006

Rýmařov

Městské muzeum v Rýmařově

Šárka Ročková: Ryté sklo 2.12. - 31.12.2005

Říčany

Muzeum Říčany

Co dům dal - přírůstky muzea 25.11.2005 - 8.1.2006

Sedlčany

Městské muzeum Sedlčany

Vánoční výstava 1. ZŠ v Sedlčanech 6.12.2005 - 13.1.2006

Skuteč

Městské muzeum ve Skutči

350 let povýšení skutečské farnosti na děkanství
29.11. - 31.12.2005

Sokolov

Krajské muzeum Sokolov

Vánoce - práce dětí ZUŠ prosinec 2005 - leden 2006

Petr Rojík: Mineralogie Krušných hor září-prosinec 2005

Sokolovský advent 5.12.2005 - 8.1.2006

Stěbořice

Arboretum Nový Dvůr

Svět miniaturních krajín do února 2006

Strakonice

Muzeum středního Pootaví

Kapitulní síň
Já do Betléma běžím 26.11. - 30.12.2005

Strážnice

Městské muzeum

Narodil se Kristus pán 27.11.2005 - 8.1.2006

Svitavy

Městské muzeum a galerie

Nad Betlémem vyšla hvězda 5.12.2005 - 22.1.2006

Šlapanice

Muzeum ve Šlapanicích

Světki a svěťice v lidové malbě na skle
prosinec 2005 - leden 2006

Šumperk

Vlastivědné muzeum v Šumperku

U kolébky, před oltářem, nad hrobem do 29.1.2006

Tábor

Husitské muzeum v Táboře

Galerie AD 1551

Vánoce do 8.1.2006

Marie Brožová: Obrázky do 8.1.2006

Tachov

Muzeum Českého lesa

Drobné kamenné památky prosinec 2005
Vánoční výstava prosinec 2005

Teplice

Regionální muzeum v Teplicích

Exponát měsíce: Skleněné výrobky Pavla Pánka prosinec 2005
Krajky Aleny Kartákové a Marie Jarkovské 10.12.2005 - 22.1.2006

Terezín

Památník Terezín

Muzeum ghetta
Ze sbírek Památníku Terezín 2.1. - 20.2.2006
Malá pevnost
Jan Hanke: Fotografie 26.1. - 20.3.2006

Trutnov

Muzeum Podkrkonoší

Vánoce u nás i ve světě prosinec 2005

Třebíč

Muzeum Vysočiny Třebíč

Děti a volný čas 3.11. - 31.12.2005
Mosty Třebíčska 10.11.2005 - 29.1.2006
Historie psaná do kamene 24.11.2005 - 30.1.2006

Třinec

Muzeum Třineckých železáren, a.s. a města

Třinec

Zima na Těšínsku 25.11.2005 - 31.1.2006
Nad Betlémem hvězda svítí 25.11.2005 - 31.1.2006

Turnov

Muzeum Českého ráje v Turnově

Aleš Rozehnal: Reliéf, obrazy, šperk 16.11. - 30.12.2005
Vánoční receptář 16.11.2005 - 15.1.2006
Historie hornin a života 16.11.2005 - 31.3.2006
Stříbrný šperk Brno 2005 1.12.2005 - 31.1.2006

Týn nad Vltavou

Městské muzeum

O. Tripes: Kresby listopad - prosinec 2005
Vánoční výstava listopad - prosinec 2005

Uherské Hradiště

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti

Veligrad - od centra Velké Moravy ke klášteru a středověkým městům 27.10.2005 - 15.3.2006
Jana Kubínová: Textilní variace 24.11.2005 - 15.1.2006
Galerie Slováckého muzea
Kamila Ženatá: Obrazy 6.10.2005 - 8.1.2006
Zdeněk Tománek: Sochy, kresby 6.10.2005 - 8.1.2006

Uherský Brod

Muzeum Jana Amose Komenského

Z obou stran Javořiny - historické kořeny československé vzájemnosti 30.9.2005 - 8.1.2006
"Květiny bílé po cestě..." - svatební oděv a fotografie (1880-1970) 6.10.2005 - 12.2.2006
Malíř Emil Holub (1885-1940) 20.10.2005 - 5.2.2006
Tajemný jednorožec - zkameněliny v legendách a mýtech 16.12.2005 - 12.3.2006

Úpice

Městské muzeum a galerie Julie W. Mezerové

Úpický vánoční salon prosinec 2005

Ústí nad Labem

Muzeum města Ústí nad Labem

Jadranské ostrovy 1.12.2005 - 28.1.2006

Romské obrození - fotografie Chada Evanse Wyatta

22.11.2005 - 28.1.2006

Pohádkové Vánoce

6.12.2005 - 8.1.2006

Valašské Meziříčí

Muzeum regionu Valašsko ve Vsetíně - pobočka

Valašské Meziříčí

Bible 27.10.2005 - 8.1.2006

Veselí nad Lužnicí

Blatské muzeum ve Veselí nad Lužnicí

Vánoční prodejní výstava prosinec 2005

Veselí nad Moravou

Městské muzeum Veselí nad Moravou

Nonsens - nesmysl aneb Smysl hledám v nesmyslu 5.12.2005 - 27.2.2006

Vlašim

Muzeum Podblanicka

Muzeum bude v lednu a únoru uzavřeno.

Vodňany

Městské muzeum a galerie

Malované Malovice 4.10. - 30.12.2005
Klub vodňanských výtvarníků 27.11. - 30.12.2005

Vrchlabí

Správa KRNP, Krkonošské muzeum -

Augustiniánský klášter

Zdeňka Gelmárová: Malba na hedvábí 22.11.2005 - 31.1.2006
Vendula Ničová: Obrazy, kresby 20.12.2005 - 22.1.2006
Krkonošské muzeum - Tři historické domy
Vánoce, zlaté Vánoce, na vás se těším rok po roce 14.11.2005 - 1.1.2006

Vsetín

Muzeum regionu Valašsko ve Vsetíně

Botanické sbírky Gustava A. Řičana 4.12.2005 - do ledna 2006
Folklor ve výtvarném umění 4.12.2005 - do února 2006
Keramika ve sbírkách muzea 4.12.2005 - do února 2006
Vysoká u Příbrami
Památník Antonína Dvořáka
Světová interpreti Antonínu Dvořákovi 15.5.2004 - 31.3.2006

Vysoké Mýto

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Roubené skvosty z Podkarpatské Rusi 13.11.2005 - 15.1.2006
Pojďte si hrát do muzea s výtvarníkem Václavem Kubátem 17.1. - 12.2.2006

Vysoké nad Jizerou

Vlastivědné muzeum pro Vysoké nad Jizerou

a okolí
Vánoce v babičině chalupě do 2.2.2006
Nepál - fotografie 10.12.2005 - 3.3.2006

Vyškov

Muzeum Vyškovska

Vánoční výstava betlémů prosinec 2005

Zábřeh

Vlastivědné muzeum

Kropenky - pramen živé vody 15.12.2005 - 8.2.2006

Zlín

Krajská galerie výtvarného umění

Klenoty slovenské moderny ze sbírek slovenských galerií 29.12.2005 - do února 2006

Krajská galerie výtvarného umění - stálá expozice, grafický kabinet

Jaroslav Veris: Kresby 6.12.2005 - do února 2006

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně

Umělecký kovář Vojtěch Sousedík 1.12.2005 - 29.1.2006

Veselé Vánoce 3.12.2005 - 6.1.2006

Grafiky pátera Hrabala 3.12.2005 - 6.1.2006

Velké Sundy 19.1.2006 - 30.4.2006

Znojmo

Dům umění

Barva, linie, tvar - práce žáků ZUŠ 8.12.2005 - 15.1.2006

Jihomoravské muzeum ve Znojmě

Z historie četnictva a policie na Znojemsku (1918-1948)

6.10.2005 - do března 2006

Advent a Vánoce 2005

7.12.2005 - 6.1.2006

Žacléř

Městské muzeum Žacléř

Důl Jan Šverma Žacléř a Kulturní klub Dolu Jan Šverma

2.12.2005 - 31.3.2006

Žatec

Regionální muzeum K. A. Polánka v Žatci

Vánoční idyla 13.11.2005 - 3.1.2006

Křížova víla

Panenky 20.11.2005 - 22.1.2006

Fotografie k výstavě Pamatuji Napoleona poskytli pracovníci Muzea města Brna.

specifického příspěvku, který tím odsunul živější diskusi. Domnívám se, že by stálo zamyslet se nad možností, více využít posterových prezentací.

Největším přínosem podobného typu pracovního setkávání je diskuse. A nemyslím, že by na konferenci nezažněly názory konfrontační. Teprve konfrontací a dialogem je možné nalézt nové cesty a neviděná řešení. Zdá se ale, že pro tento způsob mnohá muzea doposud sbírají sílu a odvalu. Přesto z živých rozhovorů v kuloárech bylo zřejmé, že je o čem hovořit.

Závěrem bych chtěl poděkovat všem organizátorům, ale i doposud nezmiňovaným spolupořadatelům (Rada galerií České republiky, Ústav archeologie a muzeologie MU v Brně, Ústav historie a muzeologie SU v Opavě, Vyšší odborná škola informačních služeb v Praze), že mi umožnili seznámit se s tolika zajímavými projekty a hovořit s muzejníky z téměř celého světa.

Pavel Douša,
Národní muzeum

Téma: Rok s židovskou kulturou - 100 let Židovského muzea v Praze

V roce 2006 uplyne rovných sto let od vzniku Židovského muzea v Praze. Při příležitosti tohoto významného výročí se Židovské muzeum obrátilo na další kulturní instituce v České republice, umělce, židovské obce i veřejné činitele, aby s jejich podporou i za přispění několika velvyslanectví a zahraničních kulturních středisek připravilo celoroční projekt s celostátní působností nazvaný „Rok s židovskou kulturou – 100 let Židovského muzea v Praze“.

Jeho základ budou tvořit akce samotného Židovského muzea. To je setrvale nejen nejnavštěvovanějším muzeem v České republice, ale do značné míry i symbolem, který zosobňuje moderní dějiny Židů v Čechách a na Moravě od jejich emancipace až do současnosti. Na projekty muzea navážou buď samostatně, nebo ve spolupráci se Židovským muzeem připravené akce divadel, muzeí, galerií, filmové a hudební přehlídky. Jednotlivé projekty představí tvorbu našich i zahraničních umělců, jejichž společným jmenovatelem bude židovské umění a kultura.

Každý měsíc od ledna do prosince 2006 se tak na několika místech České republiky uskuteční kulturní program na židovské téma, který připomene významné výročí ŽMP, a současně upozorní na přínos židovské kultury a jejích hodnot v českém i mezinárodním kontextu. Celkově se na roku židovské kultury v České republice bude podílet více než 80 institucí, prozatím je připraveno řádově na 70 akcí.

Oslavy sta let existence Židovského muzea v Praze koncipované jako Rok s židovskou kulturou ve svém celku umožní uvědomit si specifčnost židovského kulturního dědictví, ale též jeho tradiční propojení s českou kulturou a českým prostředím. Výročí muzea nabízí jedinečnou příležitost k přiblížení židovské kultury české veřejnosti. Židovské muzeum v Praze věří, že zamýšlená přehlídka se stane významnou událostí, která v roce 2006 významně obohatí kulturní život v České republice

Záštitu nad oslavami převzali primátor hl. města Prahy Pavel Bém, bývalý prezident ČR Václav Havel, ministr kultury Vítězslav Jandák, předseda Senátu Přemysl Sobotka a předseda Poslanecké sněmovny Lubomír Zaorálek.

Partnerské organizace zapojené do projektu Rok s židovskou kulturou:

Muzea & galerie:

Galerie hl. města Prahy, Muzeum hl. města Prahy, Moravské zemské muzeum, Brno, Muzeum města Brna, Židovské muzeum ve Vídni, Muzeum Vysočiny Jihlava, Muzeum romské kultury, Muzeum umění Olomouc, Galerie výt. umění

v Chebu, Muzeum Boskovicka, Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Egon Schiele Art Centrum, Český Krumlov, Muzeum Kroměřížska, Muzeum Mladoboleslavsko, Muzeum Velké Meziříčí, Regionální muzeum a galerie Jičín, Muzeum T. G. M., Rakovník, Městské muzeum v Ústí n. Labem, Regionální muzeum K. A. Polánka v Žatci, Oblastní muzeum Most, Městské muzeum Chotěboř, Oblastní galerie v Liberci, Muzeum Česká Třebová, Městské muzeum v Kamenici nad Lipou, Městské muzeum v Poličce

Židovské organizace & synagogy:

Židovské obce, Bejt Praha, Matana, a.s., OLAM – Společnost Judaica Holešov, Unie židovské mládeže, Synagoga v Břeclavi, Unie židovské mládeže, Synagoga v Mikulově, Synagoga v Krnově, Synagoga v Lipníku n. Bečvou, Synagoga Heřmanův

Městec

Zahraníční kulturní střediska & velvyslanectví:

Velvyslanectví Izraele, Rakouské kulturní fórum, Polský institut, Velvyslanectví Nizozemska, Velvyslanectví Kanady, Velvyslanectví Argentiny

Festivally:

Pražské jaro, Jeden svět, Festival Respect, 9 bran - festival česko-německo-židovské kultury, Pražský divadelní festival německého jazyka, Febio Fest, MOFFOM – mezinárodní festival hudebních filmů, Prague Writers' Festival, Poláčkovo léto, Rychnov nad Kněžnou, Festival ŠAMAJIM, Třebíč, Festival Boskovice, Židovské dny na Prácheňsku

Divadla:

Státní Opera Praha, Minor, Divadlo Na Zábradlí, Divadlo v Dlouhé, Divadlo Archa, Činoherní klub, Divadlo Pod Palmovkou, Dejvické divadlo, Národní divadlo v Brně, Divadlo Husa na provázku, HaDivadlo, Divadlo u stolu, Brno, Viola, Divadlo Na Fidlovačce, Divadlo Ungelt

Další kulturní instituce:

Památník národního písemnictví, Památník Tereziín, Karlova univerzita, Správa Pražského hradu, Společnost Franze Kafky, Česká centra, Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém, Kulturní centrum ZHRADA, Multikulturní centrum Praha, Spolek Praha-Cáchy, Univerzita v Kolíně n. Rýnem / Univerzita Palackého v Olomouci, Kultura do města, Kutná Hora, Krátký film Praha a.s., Úhlava o.p.s. Klatovy, Knihovna v Třebíči, Hankův dům, Dvůr Králové n. Labem, Město České Budějovice, Knihovna v Broumově, Sdružení Serpens, KVIZ Třebíč.

Muzejní kritika

Konec jedné éry?

(věnováno památce PhDr. Josefa Beneše, CSc.)

V pozeňnaném věku 88 let zemřel nestor českých muzejníků PhDr. Josef Beneš, CSc. V pevné víře, že nekrolog zcela jistě napíše někdo povolanější než jsem já, přivedl mě odchod jedné z nejvýraznějších osobností českého muzejnictví uplynulého půlstoletí k zamyšlení nad tím, že s dr. Benešem nejspíš končí jedna éra vývoje. Třebaže jsem bytostným optimistou, nemohu se zbavit pocitu, že to je škoda.

Zdá se, že s dr. Benešem končí éra hloubavých, vzdělaných a sečtělých muzejníků, kteří přemýšleli o své práci, snažili se měnit zažitá domácí stereotypy, a díky znalosti literatury i zkušenostem odjinud se nebáli „tepat nepravosti“, kterých v českém muzejnictví není málo. V posledních dvou desetiletích mnozí dr. Benešovi vytykali, že mluví a píše stále o jednom, že se nijak a nikam už myšlenkově nevyvíjí. Při svém věku na to měl konec konců právo, ale proč by se také měl někam posouvat, když to, o čem psal a mluvil, je stále „in“ a to, že se tolikrát opakoval bylo tudíž logické – ač o některých věcech mluvil a psal už stokrát a nikdo nepochybnil, že říká a píše věci správné, přesto se v praxi nic neměnilo. A tak mu nezbyvalo nic jiného než své myšlenky opakovat znovu a znovu. Mluvil a psal o tom, že řada zaměstnanců muzeí, byť přijatých na místa kurátorů sbírek, vykazuje spíše činnost soukromých badatelů placečných z veřejných rozpočtů, o tom, že mnozí autoři muzejních výstav nevědí takřka nic o zásadách muzejní prezentace a dokonce ani o vypovídacích možnostech sbírkových předmětů (viz Benešův článek ve Věstníku č. 4/2005) atd., atd. Mrzelo ho, že muzejníci si neosvojují poznatky, na něž přišly generace jejich předchůdců, že se tudíž zdržují „objevováním ameriky“, případně ani netuší, že nějaká „amerika“ existuje. Proto věnoval i v pokročilém věku tolik sil pedagogické práci, psaní učebních textů i populárních článků (mimořádně – bylo by užitečné, kdyby se našel někdo, kdo zpracuje *úplnou* Benešovu bibliografii!), vystupování na seminářích a konferencích. Jako by se i on bál, že éra „vědučících“ muzejníků by mohla skončit. A ona, podle mého soudu, nejspíš skutečně končí a v následujících řádcích se pokusím sdělit, co mě k tomuto přesvědčení vede.

Od 70. let minulého století čtu domácí (a sem tam i zahraniční) muzeologickou produkci, účastním se muzeologických seminářů, konferencí a sympózií. Možná, že teď svým kategorickým prohlášením řadu kolegů popudím, ale jsem přesvědčen, že jejich odborná úroveň klesá, když výjimky pouze potvrzují toto pravidlo. Klesá zvláště v posledních letech proto, že autoři odborných článků a účastníci seminářů a konferencí povytce *neznají, co již bylo o tématech, kterými se zabývají, napsáno a řečeno*. Neznalost nahrazují „zdravým rozumem“, tj. poznatky z praxe, bohužel často z praxe příliš neinspirující. Pokud jde o semináře a konference uvedu příklady ze tří posledních, jichž jsem se zúčastnil. Třebaže nemohu vyloučit, že to byla možná nějaká shoda okolností, o něčem to vypovídá. O tom, s jakou neznalostí problému se diskutovalo v Hodoníně na téma muzejních výstav a jejich odborné kritiky, jsem již ve Věstníku psal. Poté jsem se zúčastnil semináře v Pardubicích o návštěvnosti muzeí. I tam byly ke slyšení referáty, jejichž autorům sice nebylo možné upřít upřímnou snahu dopřít se nějakých výsledků, když např. referovali o pokusech provádět výzkumy návštěvnosti, ale o detailně popsaných principech provádění takových výzkumů zřejmě mnoho nevěděli – s výjimkou několika (starších) referujících, kteří o práci muzeí s veřejností učí na vysokých či vyšších odborných školách. Následovalo tradiční setkání bavorských, saských

a českých muzejníků v České Lípě, věnované přírodním vědám v muzeích. Vyslechl jsem referáty pouze v části prvního bloku, ale už to stačilo. V referátu o instalaci muzejních výstav s tematikou prezentace preparátů živočichů účastníci vyslechl např. pasáž, v níž referující horoval pro to, aby se preparáty živočichů nenasvětlovaly zespondu, že v tom případě např. „motýli vrhají do vitríny až třiceticentimetrové stíny“. Zjistil to z vlastní zkušenosti (!). Měl, samozřejmě, pravdu, jenže nejde ani tak o ty stíny, ty, konec konců, vrhají i předměty nasvícené svrchu, jen opačným směrem. Každý, kdo přečetl alespoň jednu základní práci o prezentaci přírodnin, kterých vyšla řada, už ale přece dávno ví, že přírodniny je třeba nasvětlovat shora, maximálně ze strany, protože i v jejich přirozeném prostředí, tj. v přírodě, jinak nasvětleny nikdy nejsou (slunce i měsíc jsou opravdu vždy nahoře!), a tudíž případné nasvícení zespondu působí především nepřirozeně, ba přízračně. Podivně, až usměvně, působilo i jeho další tvrzení, že prezentace přírodnin v českých muzeích objevila vystavování pomocí tzv. dioramat až teprve nedávno, skoro to vypadalo, že to objevil právě on v zahraničních muzeích). I ten, kdo není pamětníkem (alespoň jeden z pamětníků na tuto pasáž referátu zareagoval) by si mohl přecíst, že české muzejní výstavnictví zná dioramata už nejméně padesát let a běžně se v přírodovědných instalacích používají už od let šedesátých. Z vlastní zkušenosti vím, že tento způsob prezentace sbírkových předmětů (nejen přírodnin) znali dokonce i amatérští muzejníci v nejmenších muzeích. Když jsem koncem 60. let minulého století pracoval v muzeu v Čelákovcích, dobrovolní pracovníci tam ještě před mým příchodem připravili přírodovědnou expozici hned s několika nevelkými dioramaty, kde pozadí tvořily obrazy místního amatérského malíře a popředí „živé“ rostliny (rákos, tráva, mech...). Zhruba ve stejné době v Národním muzeu už existovalo známé diorama znázorňující „podmořský svět s velekrabem“, obrovská dioramata byla v tehdy „domácím“ muzeu v Bratislavě atp. Když referující ještě přidal, že „nedoporučuje vystavovat ptáky volně, tj. bez vitrín, protože se vlivem prachu znečistí perí, zvláště u světle zbarvených druhů“, což je, samozřejmě, také čistá pravda, jenže také už dávno poznaná, měl jsem neodbytný pocit, že se nacházím na semináři konaném před půl stoletím. Jaké představy o stavu českého muzejnictví se honily hlavami bavorských a saských kolegů ani raději nedomýšlím. Litoval jsem, že na semináři nejsou přítomni právě dr. Beneš, doc. Stránský, dr. Šebela z Brna, dr. Pecl z Písku a někteří další nebo třeba preparátor Vilém Borůvka z Opavy, „starí harcovníci“, kteří – ač ne všichni přírodovědci – by z fleku ocitovali hned několik publikovaných prací o vystavování přírodnin v muzeích, v nichž se už dávno o tom všem fundovaně psalo. Až na zmíněnou poznámku kolegy-pamětníka, který zpochybnil to, že dioramata v českém muzejním výstavnictví jsou záležitostí posledních patnácti či dvaceti let, se nikdo neozval. Nechtěl o věci polemizovat nebo se s názory referenta ztotožnil? Chtěl bych věřit tomu, že to první je pravda, ale nevsadil bych si na to. Vždyť i na semináři v Hodoníně to vypadalo, že nikomu není divné, když tam jeden z referujících velmi emotivně přesvědčoval auditorium, o prastaré a prostinké pravdě, že „výstava je komunikace“. Má ale potom vůbec cenu pořádat semináře, na nichž se „objevují“ jen dávno známá fakta?

Doktor Beneš už své teze, správné a opřené o znalosti praxe a dostupné literatury, už psát ani přednášet nebude. Několik dalších, kteří nezapomněli číst, ještě nějaký čas snad ano. Zavře se pak ale opravdu nad vším, co bylo na-

psáno a řečeno voda, začne se všechno objevovat znovu a budeme opravdu vážně diskutovat o tom, zda přírodniny nasvěcovat zesponu? Nechci se s tím smířit, a tak se i já už přidávám – i díky věku – k těm starým pánům (je to divné, ale dámy se u nás příliš nevyjadřují), co opakují stále totéž, v mém případě např. to, co je skutečným smyslem muzea. Navzdory svému vrozenému optimismu nějak ale nevěřím, že s tím uspěju, stejně jako se svými tezemi neuspěl dr. Beneš. Nermoutil bych se tím, „čas oponou trhnul a změněn svět“, kdybych alespoň občas zaslechl v českých muzejních kruzích někoho, kdo „teze starých pánů“ popře a přijde s jinými, opřenými o znalosti, které přesahují rámec „zdravého rozumu“ anebo alespoň přednese své názory na základě znalostí názorů jiných, již publikovaných. Zatím to však vypadá, že se chováme jako jeden z hrdinů slavného Jirotkova románu Saturnin, který si osvojil Pythagorovu větu a pak prohlásil – dejte mi pravítko a tužku, na všechno ostatní už přijdu sám. Pokud to tak skutečně je, nechci strašit důsledky. Končí tím ale era vzdělaných a sečtělých pánů, jejíž jedním z posledních představitelů byl dr. Beneš.

Konec starých časů, reprezentovaných i dr. Benešem, má možná na svědomí i to, že jakýsi respekt k teorii a k tomu, co bylo již řečeno a napsáno, byl u nás v druhé polovině 20. století dán i tím, že nebylo možné dělat, co si

kdo myslí, na vše byly nějaké metodiky, pokyny, poučky, nařízení atp. Dnes se vzpomíná pouze na ty tupé, ale ony alespoň některé zčásti vycházely z teorie, ze znalosti toho, co už bylo zjištěno. Znalost těchto metodik a pokynů byla takřka povinná a znát ty podklady, z nichž metodiky a pokyny čerpaly, bylo užitečné. Umožňovalo to nejen věcem lépe rozumět, ale také obratně metodiky a pokyny, pokud byly např. účelově, ideologicky přibarveny, obházet. Dnes může každý dělat, *co si myslí* a mnozí tak podléhají sebeklamu Jirotkova hrdiny. V principu je to sice dobře, ale aby to bylo dobře i ve skutečnosti, zbývá maličkost – *naučit se myslet*. A k tomu je nutné také číst, poslouchat a znát to, co vymysleli jiní.

Třeba ale to vzdělání k ničemu není, vřdyt' i bez něj přece nakonec zjistíme, že „přírodniny se nenavětlují zespona“, „preparáty pelikána či labutě, když jsou vystaveny volně bez vitríny, můžeme za nějaký čas vyhodit“, že „výstava je komunikace“, „diorama neobjevila až nejmladší generace“ nebo že „o návštěvnících se můžeme něco zajímavého dozvědět, když je pozorujeme“, abych zůstal jen u toho, co jsem se dozvěděl na posledních třech seminářích. Proč se tedy zdržovat čtením, když lze prezentovat „vlastní objevy“?

Jiří Žalman

Připravuje se...(semináře, konference)

Pracovní seminář „Tezaurace kulturního dědictví minorit ve sbírkových programech muzeí a galerií“

Otázky sbírkových programů muzejních i galerijních institucí patří tradičně k frekventovaným tématům vnitrooborových muzejních diskusí. Poměrně vzácně však bývá diskutováno téma, které se může v budoucnosti ukázat jako klíčové, tj. problematika tezaurace kulturních a společenských projevů náboženských, kulturních či národnostních minorit, které u nás působily, či působí. I když nikdo z prvorepublikových muzejníků jistě nepředpokládal tragické důsledky holocaustu českých a moravských Židů, přesto si řada z nich uvědomovala význam této náboženské a kulturní minority a cíleně jej sbírkově dokumentovala, což se v důsledku druhé světové války ukázalo jako klíčový, prozíravý přístup především v regionálních a oblastních muzeích.

Migrační vlny romského etnika po druhé světové válce již sbírkově téměř podchyceny nebyly, stejně tak jako významný kulturní element, který především na Moravě představovali přesídlenci z Řecka. Na nejnovější vlnu minoritních kultur, která Českou republiku doslova zavalila po roce 1989, české a moravské sbírkotvorné instituce téměř nezareagovaly. Protože význam minorit může být pro každou konkrétní komunitu různý, předpokládáme, že by dokumentace jejich projevů neměla ležet pouze na národních, případně specializovaných institucích, ale měla by se posunout směrem k regionálním či místním muzeím a galeriím.

Židovské muzeum v Praze se při příležitosti oslav svého 100. výročí založení rozhodlo (ve spolupráci s Asociací muzeí a galerií ČR a Muzeologickou komisí AMG) uspořádat v Praze jednodenní pracovní seminář, jehož cílem bude přiblížení teoretických východisek k tezauraci a prezentaci minoritního kulturního dědictví s důrazem na praktické příklady našich muzejních institucí, které se snaží s tímto problémem dlouhodobě konfrontovat.

Pokud máte o účast na tomto semináři zájem, vyplňte, prosím, připojenou přihlášku a zašlete ji nejpozději **do 31. ledna 2006** na uvedenou adresu Židovského muzea v Praze. Pokud máte zájem o sdělení svých zkušeností s diskutovanou problematikou, připojte návrh krátké anotace svého diskusního příspěvku. S odesláním přihlášky neotálejte – **počet míst v jednacím sále je omezen**. Účastnický poplatek ve výši 100 Kč bude vybírán na místě v hotovosti před započítáním semináře.

Seminář se bude konat v Židovském muzeu v Praze – Vzdělávacím a kulturním centru, Maiselova 15, Praha 1 dne 9. března 2006.

Přihlášky zasílejte na adresu: Židovské muzeum v Praze, k rukám Hany Kopřivové, U Staré školy 1–3, 110 01 Praha 1, na e-mail: hana.koprivova@jewishmuseum.cz nebo na fax: 224 819 458.

Přihláška k účasti na semináři „Tezaurace kulturního dědictví minorit ve sbírkových programech muzeí a galerií“, 9.3.2006, Praha

Příjmení, jméno, titul:	
Název a adresa organizace:	
Telefon, e-mail:	
Anotace příspěvku:	
Datum, podpis:	

Konference konzervátorů a restaurátorů, Cheb 2006

Komise konzervátorů-restaurátorů a preparátorů (komise KRP) při Asociaci muzeí a galerií ČR, Technické muzeum v Brně a Krajské muzeum Cheb připravují Konferenci konzervátorů a restaurátorů, která se bude konat 5. – 7. září 2006 v Chebu. Cílem konference je vytvořit podmínky pro prezentaci nejnovějších poznatků a zkušeností z oblasti ochrany předmětů kulturního dědictví v České republice. Konference se věnuje zejména péči o muzejní sbírkové předměty, jejich konzervování a restaurování. Program je tématicky zaměřen na:

- preventivní konzervaci
- metody průzkumu materiálů a technologií
- nové postupy a metody v ochraně muzejních sbírek a památek
- komplexní konzervátorsko-restaurátorské zásahy

Příspěvky budou prezentovány formou přednášek a posterů v aule Fakulty ekonomické Západočeské univerzity, Hradební 22, Cheb. Součástí programu je také prohlídka expozic Krajského muzea Cheb a návštěva významných památek daného regionu.

Zájemci z řad konzervátorské i příbuzné profese mohou zasílat **přihlášky přednášek**, popř. posterů na tuto konferenci formou vyplnění níže uvedeného formuláře **nejpo-**

ději do konce února 2006 (odevzdání textu přednášky pro tisk sborníku do konce května 2006) na adresu:

Technické muzeum v Brně, ing. Alena Selucká, Purkyňova 105, 612 00 Brno, Tel.: 541 421 452, Fax: 541 214 418, E-mail: selucka@technicalmuseum.cz

Členové Rady komise KRP provedou výběr přihlášených přednášek a sestaví konečný program konference. Autoři přihlášených přednášek budou písemně obeznámeni o výsledku tohoto výběru a případně obdrží další instrukce pro odevzdání textu přednášky.

Pozvánky s programem a přihláškou na konferenci budou rozesílány během května 2006 a budou zveřejněny na www.amg.cz („proklikat se“ na stránky komise KRP) a www.technicalmuseum.cz

Organizační výbor konference:

Simona Hamková, Krajské muzeum Cheb
nám. Krále Jiřího z Poděbrad 493/4, 350 11 Cheb
e-mail: sekretariat@muzeumcheb.cz, tel.: +420 354 400 620

Antonie Richtrová, Renata Pelíšková, Ing. Alena Selucká
Technické muzeum v Brně, Purkyňova 105, 612 00 Brno
tel.: +420 541 421 452, fax: +420 541 214 418
e-mail: peliskova@technicalmuseum.cz,
selucka@technicalmuseum.cz

Konference konzervátorů a restaurátorů 2006 - přihláška přednášky

Titul:	Jméno:	Titul:
Název pracoviště:		
Adresa pracoviště:		
Tel.:	Fax:	E-mail:
Název přednášky:		
Stručný popis přednášky:		
Spoluautoři:		
Požadují tabuli, diaprojektor, video, zpětný projektor, epidiaskop, jiné:		
Časový odhad přednášky (max. 30 min včetně diskuse):		

Konference konzervátorů a restaurátorů 2006 - přihláška posteru

Titul:	Jméno autora:	Titul:
Název pracoviště:		
Adresa pracoviště:		
Tel.:	Fax:	E-mail:
Název posteru:		
Stručný popis posteru:		
Spoluautoři:		
Počet požadovaných panelů pro posteru (120 x 100 cm, v x š):		

Nové stálé expozice

Nová expozice Muzea v Bruntále

V listopadu 2005 otevřelo Muzeum v Bruntále novou stálou muzejní expozici s názvem *Řemeslo má zlaté dno*. Po několik let mělo muzeum pouze stálou expozici s přírodovědnou tematikou a jinak nabízelo každoročně množství zajímavých výstav z oblasti umění, historie i přírody. Stálá expozice zabývající se minulostí řemesel a živností na Bruntálsku, tak doplňuje pestrou mozaiku výstav nabízených návštěvníkům po celý rok.

Nová expozice byla umístěna do působivých prostor Starého paláce bruntálského zámku. Svým umístěním tvoří protějšek přírodovědné expozici *Příroda Bruntálska*, která je zde otevřena již od roku 2000. Přírodovědná expozice je převážně vytvořena z bohatých dioramat, která prezentují jednotlivé ekosystémy regionu.

Prostřednictvím expozice *Řemeslo má zlaté dno*, se návštěvník přenesení do období druhé poloviny 19. století. Může nahlédnout do naistalovaných dílen ševce, krejčího, tkalce, knihaře nebo ateliéru fotografa či malého koloniálu. Pomocí dalších exponátů jsou představena i ostatní řemesla, která se v dané době na Bruntálsku provozovala. Je to například pekař, řezník, kovář, hodinář, hrnčič nebo bednář. Zapomenuti nebyli ani bruntálští hospodští, vináři a další živnostníci působící v oblasti pohostinství. Kvůli prostorovému omezení a samozřejmě díky množství nejrůznějších řemesel a živností, bez kterých se dříve lidé neobešli, nebylo možné prostřednictvím trojrozměrných předmětů představit všechna řemesla Bruntálska. Zbývající jsou proto zmíněna alespoň písemně a přiblížena návštěvníkům pomocí obrázků. Pro zájemce je k dispozici tabulkový přehled, ve kterém je přesný a ucelený seznam bruntálských živností a řemesel, včetně počtu řemeslníků v jednotlivých letech.

Pro zpestření a hlubší prožitek návštěvníků, dospělých i dětských, jsou v expozici umístěny tzv. kouzelné krabičky. Malé dřevěné truhličky, které mohou návštěvníci libovolně otvírat a prozkoumávat jejich obsah. Naleznou v nich jak některé pracovní náčiní (u tkalce tkalcovský čunek, u ševce šídlo atd.), tak například i kopie bankovek z konce 19. století. Aby byly zapojeny i ostatní smysly, nejen hmat, je u perníkáře v krabičce schován pytlík s perníkovým kořením a u kováře si každý může kladivem uhodit do kovadliny, aby slyšel její jasný zvuk.

Pro každého dětského návštěvníka jsou pak v ceně dětské vstupenky přichystány barevné pracovní listy. Ty si děti mohou odnést domů, či do školy, kde jejich vyplněním stráví zajímavé chvíle řešením hádek, rébusů a křížovek, kterých jsou tyto listy plné. Jako bonus je na zadních stranách listů natištěn malý slovníček řemesel, který může dětem pomoci při luštění.

Vernisáž nové expozice proběhla v sobotu 12. listopadu 2005. Díky zdařilé propagaci se jí zúčastnilo velké množství lidí a také televize Ostrava. Pro návštěvníky bylo přichystáno bohaté občerstvení i doprovodný program. Pestré pásmo o řemeslech přednesly a zazpívaly děti ze Základní umělecké školy v Bruntále a k vidění byla výroba košíků, čalounění křesla, práce kadeřnice nebo krajčářky. Kovář na nádvoří zámku koval drobné umělecké předměty a své produkty zde nabízel i řezník. Děti se mohly zúčastnit soutěže v kreslení vývěsního štítu a jejich kresby byly ihned vystaveny a staly se na krátký čas součástí expozice.

Květoslava Hergethová

Dějiny města Mohelnice a jeho okolí v nové expozici

Dne 30. listopadu 2005, tedy po dvou letech uzavření stávající expozice, se před návštěvníkem symbolicky otevře mohelnická brána expozice nové, nazvané Z dějin Mohelnicka, která nás svými historickými předměty, pregnantními texty a nápaditým uměleckým ztvárněním uvede do dějů, které prožívali naši předkové v dobách dávno minulých, ale i zcela blízkých. Staňme se tedy na chvíli oním návštěvníkem a nechejme se unášet staletími.

Malý průvodce expozicí, aneb co by mohlo návštěvníka zaujmout. Jsou to např. slovanské nádoby z 11.–13. století. Dokládají slovanské osídlení v Moravičanech a okolí. Kolonizace Moravičan, Loštic a Mohelnice olomouckými biskupy vyvrcholila ve druhé polovině 13. století, kdy se Mohelnice stala hospodářským, církevním a správním centrem nového panství. Loštické poháry proslavily místní hrnčiče daleko za hranicemi Moravy. Zlatým věkem loštického hrnčičství bylo 15. století a první polovina století následujícího.

Meč, který pravděpodobně patřil jednomu z účastníků bitvy u Zvole, svedené 1. října 1468 mezi přívrženci krále Matyáše a oddíly Zdeňka Kostky z Postupic. Kniha privilegií města Mohelnice, která potvrzuje dřívější privilegia a obdarovává obyvatele dalšími výsadami včetně čtvrtého výročního trhu. Cechní artikule a postavníky tkalcovského, krejčovského, ševcovského a kovářského cechu dokládají rozvoj řemeslní výroby. Kabát postiliona, který připomíná poštovní stanici v Mohelnici na trase z Olomouce do Prahy, z roku 1745. Málokdo ví, že po celé jedno století byla jedinou poštou na území dnešního šumperského okresu.

Nahlédnout do života měšťanů 19. století nám dává bohatý soubor textilního materiálu získaného během posled-

ních 10 let i oděvy z původních německých fondů. Nejcenější z této umělecko-historické sbírky jsou svatební šaty Amálie Kukulové (1854–1931) ze Zvole z roku 1874, ke kterým se váže neuvěřitelný životní příběh několika generací ukončený až ve 21. století. Nápaditě jsou aranžovány scény – interiéry krejčovské dílny a holírny s celkovým vybavením, které vtahují návštěvníka do daného historického období.

Z let poválečných si nemůžeme nevšimnout šachových figurek z chlebového těsta, které byly vytvořeny v letech 1953 až 1954 ve věznicí na Mírově jedním z vězňů odsouzených z politických procesech v 50. letech 20. století, nebo autentických fotografií vězňů lékářů na Mírově, pořízené pomocí čoček bývalým politickým vězněm p. Janem Janků z Hanušovic.

Milovníci výtvarných děl je najdou v malé galerii výtvarného umění, nechybějí mezi nimi jména jako F. J. Schimek, W. Sekanina, F. Hoplíček, J. Přílezký, H. Šilberský, J. Štipl, J. Podolský, E. Jeřábková-Štiplová, V. Urbánková a V. Opravil. Sbirka umění muzea v Mohelnici byla obohacena o rozsáhlý soubor výtvarného umění díky Klubu přátel výtvarného umění pod vedením prof. Václava Křupky.

Závěr expozice patří historii i současnosti jediného silného průmyslového odvětví v Mohelnici, kterým se stala od 20. let 20. století elektrotechnická výroba, prezentována dnes firmou Siemens. Velký automobilový dodavatelský koncern HELLA KG Hueck and Co. zachycuje bohatý dokumentační materiál v galerijní chodbě. Třetím nejvýznamnějším odvětvím prezentovaným vzorky tříděných a upravovaných písků a štěrků jsou štěrkovny a pískovny Kámen Zbraslav, pod které mohelnické pískovny a štěrkovny spadají.

Nápaditá expozice, jejíž tvůrci propůjčili jednotlivým historickým obdobím zajímavé barevné kompozice, je dílem autorů navýsost fundovaných. Autorem scénáře jsou PaedDr. Zdeněk Doubravský, Mgr. Mária Kudelová, Mgr. Alena Turková. Fotografie a předlohy pro grafiku zhotovil Jaromír Mašek. Architektonické a grafické řešení navrhl arch. Jaroslav Obst. Celý projekt realizovala firma Tomola

CZ,s.r.o. Expozice vznikla ve spolupráci se Zemským archívem v Opavě, Státním okresním archívem v Šumperku, Vlastivědným muzeem v Olomouci, Arcibiskupstvím olomouckým, Národním památkovým ústavem, ú.o.p. Olomouc, a s podniky Siemens Elektromotory, s.r.o., závod Mohelnice, HELLA Autotechnik, s.r.o., Mohelnice, a Kámen Zbraslav, závod Mohelnice.

Miluše Berková

Pozvánky na výstavy

Květa a Jitka Válový
Lidická galerie – Památník Lidice
listopad 2005 – únor 2006

V Lidické galerii v Lidicích probíhá výstava sester Válových, jejichž život je cele spjat s městem Kladno. Výstava vychází z koncepce Lidické galerie – pořádat výstavy mj. i umělcům, kteří darovali své dílo do Lidické sbírky. Prostřednictvím více než 70 děl se návštěvníkům představují díla Jitky a Květy Válových ve výtvarných podobách, jimiž se ve svém výtvarném působení zabývaly nejvíce – v malbě, kresbě, grafice. Výstava obsahuje raná díla od 40. a 50. let až do současnosti, zároveň i díla Jitky Válové z let posledních; rovněž i její dílo nejnovější z roku 2005 Pieta-Obět.

Sestry Jitka (1922) a Květa (1922–1998) Válový studovaly obě na VŠÚP a pak žily a tvořily v rodinném domku v Kladně. Obě jsou figuralistky, Jitka rozváděla svůj hlav-

ní motiv zápasu v mnohovýznamném podobenství (Katastrofa, Člověk a ocel), v šedesátých letech se zařadila do proudu nové figurace a v obrazech se zabývala motivy vztahů lidských postav, doteků, výskoků a pádů, v devadesátých letech smířlivými motivy podpírání. Také Květa vyhovoval směr nové figurace, tvary zvětšovala do gigantických rozměrů a obraz zaplňovala fragmenty rukou, tváří, očí a úst. K cyklu Lidé stroje (sedmdesátá léta) připojila v sedmdesátých letech cyklus Kameny a člověk a v devadesátých letech téma milosrdenství (Samaritán). Jejich tvorba patří bezesporu k vrcholům soudobého českého moderního umění.

Iva Brothánková

U kolébky, před oltářem, nad hrobem

Vlastivědné muzeum v Šumperku
24. listopadu 2005 – 31. ledna 2006

Výstava s názvem U kolébky, před oltářem, nad hrobem, pojednává muzejní formou – řečí předmětů, o dalším z tématu, který se týká každodenní zkušenosti nebo „obyčejného“ života člověka v jeho mezních okamžicích. Dotýká se sice životní skutečnosti, kterou neprožíváme každý den, ale zaručeně ji absolvujeme všichni (kromě poslední, kterou ve vlastní zkušenosti neprožil nikdo). Příběh člověka je vymezen narozením a smrtí, kromě toho však prochází dalšími důležitými situacemi, které kvalitativně mění jeho životní cestu (vstup do školy, dospívání, odchod na vojnu, svatba, nástup do zaměstnání, odchod do důchodu).

Změna ze starého do nového – neznámého, vzbuzuje většinou strach a obavy, proto si lidský rod vytváří po staletí mnoho zvyků, obyčejů, které zjednodušují a určují způsob chování člověka v přelomových životních situacích. Výstava se věnuje obyčejům, které provázejí tři základní, mezní okamžiky v životě člověka a to narození, svatba a smrt. Počátek života je dokumentován obřady při narození,

křtem nebo jiným způsobem přijetí dítěte do společnosti. Svatba patří k nejvýznamnějším událostem v období dospělosti člověka a je dodnes provázena mnoha zajímavými obyčejí. Jejich hlavním smyslem je zabezpečit šťastný a plodný život manželů. Pohřební obřady jsou pak motivovány nejen úctou k člověku, ale zejména v minulosti se objevoval i strach z jeho návratu.

Téma výstavy je dokumentováno mnoha trojrozměrnými sbírkovými předměty, které doplňují dobové i současné rodinné fotografie a archivní materiály. Osloveni byli i studenti Střední odborné školy v Šumperku a dalších škol v regionu. Na základě dotazníku zpracovali malý výzkum vlastní rodiny a svoje výsledky budou prezentovat v pracovních sešitech, které jsou součástí výstavního projektu. Vlastní zkušenosti obyčejů, pověr či popisů obřadů, které znají z vlastní zkušenosti, však budou moci zaznamenávat všichni návštěvníci této neobvyklé výstavy.

Mária Kudelová

Pamatují Napoleona

Muzeum města Brna
2. června 2005 – 31. ledna 2006

Muzeum města Brna pořádá na hradě Špilberku výstavu s názvem „Pamatují Napoleona“, která vypráví o Brně na konci 18. a počátku 19. století, kdy se město a jeho okolí stalo ubytovacím prostorem ruských sborů (1798, 1799, 1800) a francouzské armády (1805 a 1809). Hostilo také mnoho významných osobností této doby (např. A. V. Suvorova, císaře Františka I., ruského velkoknížete Konstantina, Napoleona).

Výstavu „Pamatují Napoleona“ připravilo Muzeum města Brna k 200. výročí jedné z největších i nejhorších bitev evropských dějin, která se odehrála 2. prosince 1805 nedaleko Brna a vešla do historie pod názvy „Bitva u Slavkova“ a „Bitva tří císařů“.

Autoři výstavy nechtěli podrobněji mapovat bitvu samotnou, či dokonce se zabývat širším kontextem Napoleonova tažení roku 1805. Jejich záměrem bylo přiblížit návštěvníkům prostřednictvím exponátů a dobových dokumentů především atmosféru doby, označované někdy za dobu napoleonskou, doby, v níž se zrodil nový umělecký sloh – empir. Tato éra, začínající Velkou francouzskou revolucí a končící po Napoleonově porážce u Waterloo a vídeňském kongresu novým uspořádáním Evropy, přinesla nejen krvavé války, ale také zásadní společenské proměny. Výrazně také poznamenala město Brno, které se právě před 200 lety ocitlo přímo v centru světového dění. A právě Brnu před dvěma staletími se výstava věnuje.

V krátkém časovém úseku necelých čtyř let zažilo Brno dvě okupace francouzským vojskem císaře Napoleona. Zvláště první z nich měla pro město a jeho obyvatelstvo tragické následky. 19. listopadu 1805 vstoupily Brněnskou branou první jezdecké oddíly maršála Murata, o den později přijel uprostřed své gardy i sám císař. Poprvé v historii Brna se tak nepřátelské vojsko objevilo uvnitř hradeb města, přeměněného v uplynulém století v mohutnou pevnost, a bez boje obsadilo i jeho dosud nedobytnou citadelu – Špilberk. Tisíce vojáků zaplavily nejen opuštěné kasárny, ale také kláštery a domy měšťanů. Výstavně šlechtické paláce a domy městské honorace se staly dočasným bydlištěm generality a vysokých důstojníků. Sídlo nejvyšších zemských úřadů, tzv. dikasteriální dům, se stalo sídlem císaře a jeho hlavního stanu, včetně maršála Mortiera, určeného za vojenského velitele Moravy. Neustálé přesuny vojsk, rekvizice koní, povozů, dobytka i potravin a nápojů, rostoucí finanční požadavky a také vynucovaná práce na opevnění města i Špilberku sužovaly obyvatele města po dva týdny, než došlo k rozhodující bitvě, kterou mnozí Brňané sledovali z hradeb a vyvýšených míst.

materiální i finanční. Důsledky války, která Brno těžce poznamenala, měly však jeden příznivý dopad – francouzská blokáda Anglie významně přispěla k rozvoji brněnského textilního průmyslu, Brno se stalo „rakouským Manchesterem“.

K druhé okupaci Brna Napoleonovou armádou došlo v roce 1809. Po rakouské porážce u Wagramu a následném, rovněž neúspěšném střetnutí u Znojma bylo uzavřeno příměří, na jehož základě pak francouzské vojsko obsadilo část jižní Moravy, včetně brněnské zemské pevnosti se Špilberkem.

Do Brna, které musela rakouská posádka vyklidit, vtáhli vojáci III. armádního sboru v čele s maršálem Davoutem 13. července 1809 a opustili je až po téměř čtyřech měsících 3. listopadu. Průběh této druhé okupace byl podstatně klidnější a nezpůsobil městu a jeho obyvatelům takové újmy, jako předchozí nepřátelský vpád. Francouzi dokonce uspořádali 15. srpna 1809 v Lužánkách velkolepou oslavu 40. narozenin císaře Napoleona, který pak o měsíc později také do města na tři dny zavítal a prohlédl si i špilberskou pevnost. Pro ni však tato návštěva měla fatální dopad. Francouzští vojáci při svém odchodu na císařův příkaz zničili důležité části zdejšího opevnění a Špilberk tak definitivně ztratil svůj bývalý vojenský význam, stejně jako o pár desetiletí později i celá brněnská pevnost, která se pak začala měnit v moderní průmyslové město.

Naše výstava může pochopitelně připomenout jen několik málo prvků, událostí, osobností a zajímavých detailů z této pohnuté doby. Patří k nim například i zajímavý fenomén, objevující se v přímém důsledku koaličních válek, kterým je vznik měšťanského ozbrojeného sboru a jeho bezpečnostní úloha ve městě při absenci stálé vojenské posádky. Symbolem vítězného ukončení napoleonských válek se pro Brno i Moravu stalo vztyčení obelisku „Památníku míru“ na Petrově – obraz brněnského malíře Františka Richtera zachycující slavnost svěcení památníku 4. října 1818 je proto symbolickým završením výstavy, která chtěla připomenout vzdálené události prostřednictvím zajímavých i vzácných dokumentů a předmětů, které „pamatují Napoleona“.

Jiří Vaněk

„Slavní i zapomenutí aneb Chytré hlavičky z Čech a Moravy“

Moravské zemské muzeum, Dětské muzeum, Dietrichsteinský palác

7. prosince 2005 – 29. dubna 2006

Tato výstava je věnována objevitelům a vynálezům, kteří se v českých zemích narodili, i těm, kteří k nám z nejrůznějších důvodů přišli a vytvořili něco převratného. Vzhledem ke komornímu charakteru výstavy jsme záměrně vynechali většinu těch, kterým věnují rozsáhlé stati učebnice dějepisu. Rozhodně tím nechceme snižovat zásluhy mnohých osobností o povznesení naší národní vědy, ani význam jejich prací na poli jazykovědném, historickém, přírodovědném, kulturním či technickém. Snažili jsme se však hledat vynálezy a objevy, které byly ve své době v celosvětovém měřítku zcela nové a unikátní.

Někteří z objevitelů a vynálezců získali slávu již za svého života, jako například Jan Evangelista Purkyně, z jehož rozsáhlého díla představuje naše výstava jen malý vzorek. Mnohé z vynálezů či objevů však předběhly svou dobu natolik, že nenašly uplatnění a upadly v zapomenutí. Jsou to třeba kamna na topení kamenným uhlím, které si nechal patentovat pražský vynálezce Christoph Bergner již v 70. letech 18. století. Kdo z nás ve škole slyšel o Janu Markovi Marků, který již v roce 1648 prozkoumal a popsal lom světla a z jehož práce pravděpodobně čerpal Issac

Newton, kterému je tento objev připisován? Kdo z nás ví, že u zrodu potrubní pošty stál Josef Ressel, který její princip teoreticky rozpracoval v letech 1827–1847? Ve většině encyklopedií najdeme, že potrubní poštu vynalezl Denis Papin. Ale až v roce 1853. Dokonce ani slavný vynálezce František Křížík nebyl ušetřen pokusů o zcizení svého největšího vynálezu, nového typu obloukové lampy. Proto výstava nese v názvu i slovo zapomenutí.

Z mnohých, kteří svým větším či menším dílem přispěli k pokroku lidstva, bylo nutno vybrat objevy a vynálezy, jejichž význam je nepominutelný a které je také možno dětskému návštěvníkovi vysvětlit prostřednictvím aktivit. Interaktivní exponáty z fyziky a elektrotechniky jsou autorským dílem Mgr. Václava Piskače, Ing. Vítězslava Prokopa, Jiřího Daňka a Ing. Zdeňka Jelínka. Ostatní exponáty pak vytvořily pracovnice Dětského muzea MZM – Marta Chadzichroni, Monika Olešovská, Kamila Prokopová a Bc. Šárka Šmídková. Vystavené interaktivní exponáty představují dílo Johanna Keplera, Jana Marka Marků, Václava Prokopa Divíše, Josefa Ressler, Jana Evangelisty Purkyně, Christiana Dopplera, Františka Adama Petříny, Gregora Johanna Men-

dela, Friedricha Reinitzera, Františka Křížíka, Jana Janského, Bedřicha Hrozného, Ludvíka Otčenáška a vynálezců v oboru tisku – Aloise Senefeldera, Jakuba Husníka a Karla Václava Klíče. Pouze ústně můžeme zmínit, že množstvím

vynálezů našich rodáků se může pyšnit pivovarnictví, cukrovarnictví, strojírenství textilních strojů nebo současná medicína. Aspoň těm nejvýznamnějším je věnován historický přehled.

Eva Jelínková

Personálie

Bohuslav Mikulášek šedesátiletý

Moje první setkání s Bobem Mikuláškem proběhlo kdysi v dobách mého studia na velkomeziříčském gymnáziu, když nám tehdy coby čerstvý ředitel muzea přednášel o květnovém povstání v roce 1945 ve Velkém Meziříčí. Pak jsem byla na brigádě v muzeu jako průvodkyně, to už byly kontakty četnější. Pod jeho vedením jsem vypracovala maturitní práci z dějepisu, která byla tehdy nepovinná. Po absolvování vysoké školy jsem nastoupila do velkomeziříčského muzea, kde jsem pod jeho vedením pracovala 13 let.

V té době už Bohuslav Mikulášek řídil muzeum druhé desetiletí. Po studiu Masarykovy univerzity, oboru český jazyk – dějepis krátce působil ve školství. Na podzim roku 1971 nastoupil do tehdejšího Muzea Velkomeziříčska, kterému hrozil zánik. Pod vedením Bohuslava Mikuláška, a z velké části jeho vlastní prací – v muzeu byl kromě něj správce sbírek, účetní, údržbář a uklízečka – podařilo se vybudovat nové expozice, znovu zaevidovat sbírkové předměty, jejichž evidence byla v době jeho nástupu v poměrně chaotickém stavu. Byla obnovena muzejní rada, jejíž členové se stali platnými pomocníky v činnosti muzea.

Bohuslav Mikulášek byl zároveň členem redakční rady městského Zpravodaje, kam psal každý měsíc příspěvky z dějin města, připravoval přednášky na aktuální témata.

Po absolvování studia muzeologie hledal pro velkomeziříčské muzeum novou náplň, aby udržel jeho samostat-

nost. To se podařilo zaměřením na pozemní komunikace po otevření výstavy D 1 + D 2, která se pak na dlouhou dobu stala základem Muzea silnic a dálnic, jak se muzeem jmenovalo od roku 1984.

Pod jeho vedením se muzeum, které se počátkem 80. let stalo pobočkou okresního muzea, dočkalo opětovné samostatnosti v roce 1990. Jeho zásluhou bylo obnoveno vydávání regionálního týdeníku Velkomeziříčsko, jež pak převzal Jupiter club. V roce 1995 musel předat budovu zámku restituentům, podařilo se mu však vyjednat výhodnou nájemní smlouvu, takže velkomeziříčské muzeum je nájemníkem zámecké budovy dodnes.

Veškerá činnost Bohuslava Mikuláška vedla k zlepšení povědomí veřejnosti o muzeu. Je samozřejmé, že se přitom stal velice známou a oblíbenou osobou. V době kdy kandidoval do městského zastupitelstva, stalo se dokonce několikrát, že měl absolutně nejvyšší počet hlasů ve městě.

Muzejní činnost se stala jeho osudem. Kromě zaměření na dějiny 20. století, zvláště 2. světovou válku, je mu blízké především výtvarné umění, což dokazuje tvorbou stále nových výstav. Protože je však svým zaměřením především filozof, nevyhýbá se ani otázkám muzeologie.

Marie Ripperová,
Muzeum Velké Meziříčí

Moje první setkání s Bobem Mikuláškem se uskutečnilo až mnohem později, v roce 1992, kdy jsem nastoupil jako „mladý“ muzejník do muzea v Třebíči a seznamoval jsem se s nejbližšími novými kolegy. Poté jsme se již v rámci činnosti kolegia jihomoravských muzeí setkávali častěji. Na jednání kolegia Bob vystupoval aktivně a s novými konstruktivními nápady. Proto mne překvapila jeho odpověď na výzvu, aby kandidoval v dalším období na předsedu kolegia – „... cítím v kostech, že již dlouho v muzeu nebudu, a proto ani kandidovat nemohu“. To byl začátek léta 1997.

Od 1. prosince 1997 nastoupil do muzea v Třebíči. V té době bylo volné místo historika umění a Bob se této funkce zodpovědně ujal. S Bobem přišel do trebičského muzea dobrý duch. Je velmi zkušeným odborníkem s přirozenou autoritou. Dokázal hodně udělat pro zformování

vnitřních muzejních činností, systematicky pracuje na tvorbě podsbírk regionální výtvarné tvorby a pod jeho vedením se zkvalitnila veškeré naše muzejní výstupy. Tak jako ve Velkém Meziříčí se i v Třebíči stal známou, oblíbenou a uznávanou osobou. Ve městě spolupracuje na přípravách výtvarných výstav, ale je zván jako píšíci autor a poradce pro další rozsáhlé aktivity. Jejich výčet by zdaleka nekončil.

Dovolím si, nyní již za všechny muzejníky, kamarádovi Bohuslavu Mikuláškoví, popřát do dalších let hodně zdraví, síly, spokojenosti. Vždy dobrou náladu, aby ji, způsobem sobě vlastním, mohl šířit mezi všechny dobré lidi kolem sebe. A mnoho úspěchů a pohody.

Jaroslav Martínek,
Muzeum Vysočiny Třebíč

Výzva ke spolupráci

Účelový výzkum dokumentace muzejní konzervace-restaurace

Jsem konzervátorem-restaurátorem v Etnografickém ústavu MZM v Brně a studentem kombinovaného studia Muzeologie na FF MU v Brně a v současné době se věnuji bakalářské práci na téma „Dokumentace muzejní konzervace-restaurace“ pod vedením Ing. Ivo Štěpánka, předsedy

Komise konzervátorů-restaurátorů a preparátorů při AMG. Součástí bakalářské práce je průzkum konzervátorskorestaurátorských dokumentací používaných v muzeích celé ČR.

Problému konzervátorsko-restaurátorské dokumentace (dále jen K-R dokumentace) jsem se věnoval již před dvěma lety, kdy jsem se snažil upravit v systému Demus01 Katalog formulář Ošetření. Bohužel byl modul Katalog už v prodeji a tým tehdejšího Informačního oddělení Moravského zemského muzea v Brně s Mgr. Zdenkem Lenhartem v čele mi nemohl zcela vyhovět. Jediná alternativa zdokonalení této podoby K-R dokumentace byla neměnit strukturu v hotovém modulu Katalog a provést jen povolené úpravy, aby formulář Ošetření splňoval alespoň základní požadavky K-R dokumentace. Dodatečně by se zdokonalil až při vytváření nového modulu v budoucnu. Upravená podoba formuláře Ošetření je tedy kompromisem mého návrhu a technických možností modulu Katalog.

Informace k tvorbě K-R dokumentace jsou velmi kusé a jediné nashromáždění K-R dokumentací z muzeí ČR iniciované v roce 1993 ak. mal. Zdenkou Kuželovou, v té době předsedkyní komise konzervátorů, nemůže sloužit jako podklad pro výše zmíněný průzkum. Sedmdesát K-R dokumentací bylo totiž vráceno a vytvořené kopie jsou neúplné, splňují jen prvotní úkol prezentace oboru při legislativních jednáních. Rozhodl jsem se tedy sám kontaktovat některá muzea ČR, která mají konzervátorsko-restaurátorská pracoviště. Využil jsem Konference konzervátorů-restaurátorů a preparátorů konané 6. – 8. 9. 2005 v Plzni a kontaktoval jsem s předstihem některé její účastníky. Výsledek byl nečekaně dobrý, návratnost byla 58 % z 31 avizovaných respondentů. Další muzea jsem obeslal až 8. listopadu 2005 podle devět let starého seznamu konzervátorsko-restaurátorských pracovišť a několika dalších zdrojů. Nový seznam není ještě vypracovaný, proto jsem využil možnosti kontaktovat zbylá muzea pomocí tohoto periodika.

Tato žádost je směřována k ředitelům nebo vedoucím oddělení muzeí, která se mnou ještě nezahájila spolupráci nebo mi chybí kopie jejich K-R dokumentace a vyplněný dotazník (viz. níže seznam spolupracujících institucí). Byl

bych Vám velice vděčný, kdybyste mi prostřednictvím vašeho konzervátora-restaurátora mohli poslat vyplněný dotazník (možno stáhnout v rtf formátu z www.citem.cz) a jednu Vaši K-R dokumentaci (konzervátorskou kartu aj.). Nemusí se jednat o originál, stačí xerokopie nebo kopie v elektronické podobě. Jestliže používáte pro K-R dokumentaci počítačový program, přivítal bych alespoň jeden výtisk tiskové sestavy. Významně by obohatilo můj výzkum, pokud byste navíc mohli přiložit nejstarší K-R dokumentaci a další K-R dokumentace, kde je patrný nějaký další vývoj (grafické změny, úbytek nebo nárůst nových polí atd.).

Za Vaši ochotu Vám mohu nabídnout poradenskou činnost na základě výsledků průzkumu, spolupráce s Metodickým centrem pro informační technologie a jiných zdrojů informací. Těším se na spolupráci.

Ke dni 2. 12. 2005 spolupracuji s těmito muzei: Etnografický ústav MZM Brno, Jihočeské muzeum České Budějovice, Jihomoravské muzeum Znojmo, Muzeum Českého krasu Beroun, Muzeum hlavního města Prahy, Muzeum jihovýchodní Moravy Zlín, Muzeum Kroměřížska, Muzeum města Brna, Muzeum Prostějovska, Muzeum Rokycany, Muzeum Uherského Hradiště, Muzeum vesnice Jihovýchodní Moravy Strážnice, Muzeum Vysočiny Jihlava, Muzeum Vysočiny Třebíč, Muzeum Vyškovska Vyškov, Muzeum východních Čech Hradec Králové, Oblastní muzeum Louny, Oblastní muzeum Most, Regionální muzeum Litomyšl, Regionální muzeum Teplice, Severočeské muzeum Liberec, Regionální muzeum Vysoké Mýto, Středočeské muzeum Roztoky, Technické muzeum v Brně, Valašské muzeum v přírodě Rožnov pod Radhoštěm, Vlastivědné muzeum Olomouc a Uměleckoprůmyslové muzeum Praha.

Petr Polášek, Etnografický ústav Brno,
e-mail: ppolasek@mzm.cz;
fromvrbica@email.cz; www.citem.cz
mobil: 775 204 844; tel: 542 422 388

Volná místa

Ředitel Muzea Těšínska, přísp. organizace Moravskoslezského kraje, **vypisuje výběrové řízení na obsazení místa** **muzejního pedagoga/** **programového pracovníka**

Očekáváme, že zájemce bude mít dobrý přehled o vlastivědě regionu Těšínského Slezska resp. celého Moravskoslezského kraje, bude komunikativní, ochotný cestovat a bude mít kladný vztah k práci s veřejností, zejména s dětmi a mládeží. Jeho hlavním úkolem bude samostatná příprava a organizační zajištění lektorských činností, vzdělávacích a kulturních programů a dalších doplňkových aktivit muzea zejména v nově otevřeném „Archeoparku“ v Chotěbuzi a ve všech pobočkách muzea – v Českém Těšíně, Havířově, Jablunkově, Karvině, Orlové a Petřvaldě.

Požadujeme:

- ukončené vysokoškolské vzdělání (nejlépe muzejní pedagogika)
- min. 1 rok praxe v oboru
- občanskou a morální bezúhonnost
- samostatnost v rozhodování a schopnost týmové spolupráce
- komunikativnost a reprezentativní vystupování
- dobrou znalost práce s PC
- velmi dobrou znalost českého jazyka (znalost polštiny vítána)
- velmi dobrou znalost alespoň 1 světového jazyka
- řidičské oprávnění sk. B pro řízení osobních vozidel

Písemnou přihlášku, doplněnou profesním životopisem, přehledem o dosavadní praxi, příp. odborné a publikační činnosti, ověřenými doklady o dosaženém vzdělání, výpisem z rejstříku trestů ne starším 3 měsíců (nebo ověřenou kopií podání žádosti o výpis), případně o reference zasílejte poštou nejpozději **do 15. ledna 2006** (rozhoduje datum doručení) s uvedením kontaktního telefonu na adresu: Muzeum Těšínska, přísp. organizace, Hlavní třída 15, 737 01 Český Těšín. Přihlášeni zájemci budou pozváni k výběrovému řízení, které proběhne ve 2. polovině ledna 2006. Nástup dohodou.

Slezské zemské muzeum

vypisuje výběrové řízení na obsazení místa

vedoucího prezentačního oddělení

Požadujeme:

- vysokoškolské vzdělání
- praxi v plánování a realizaci prezentačních a propagačních aktivit v muzeu či galerii
- jazykové předpoklady
- zkušenost v řízení pracovního týmu
- praxe ve správě majetku výhodou
- občanskou bezúhonnost

Písemnou přihlášku doplněnou životopisem zašlete nejpozději **do konce ledna 2006** na adresu: Slezské zemské muzeum, personální pracoviště, Tyršova 1, 746 01 Opava. Bližší informace: Ludmila Tyranová, tel.: 553 622 999, e-mail: ludmila.tyranova@szmo.cz

Zvlhčovače a čističe vzduchu

- Zvlhčují a čistí vzduch
- Vysoký výkon, nízká spotřeba
- Jednoduchá obsluha
- Plně mobilní
- Nízké pořizovací náklady

V naší nabídce najdete i další odvlhčovací, zvlhčovací a multifunkční jednotky k zachování optimální vlhkosti v interiéru a k ochraně konstrukcí a vybavení.

Zeptejte se nás na další informace:

Tel: 286 88 40 18, 286 88 40 22
Davidkova 77, 18200 Praha 8 • info@perfektum.cz • www.perfektum.cz

PERFEKTUM
GROUP

JUST A FINE FEELING!

Národní soutěž Gloria musaealis 2005

(stav přihlášek ke dni 23. prosince 2005)

KATEGORIE

Muzejní výstava roku

1. Muzeum romské kultury, Khali obuv – parno maro/ Černá země – bílý chléb
2. Krajské muzeum Sokolov, Hoří, hoří – historie hasičů
3. České muzeum stříbra v Kutné Hoře, Stará kamenická práce
4. Krajské muzeum Karlovy Vary, Krušnohorská paličkovaná krajka
6. Moravské zemské muzeum v Brně, Tajemný jednorozec
7. Moravské zemské muzeum v Brně, Učení – mučení aneb Pradědeček po škole II
8. Památník národního písemnictví, Noční hlídka srdce. Vladimír Holan (1905 – 1980)
9. Národní zemědělské muzeum, „Kde se pivo vaří...“
10. Muzeum města Brna; Pamatují Napoleona. Brno v době napoleonských válek.

Muzejní publikace roku

1. Prácheňské muzeum v Písku, Prácheňské muzeum v Písku - Průvodce expozicemi
2. Muzeum romské kultury, Memoáry romských žen
3. Valašské muzeum v Rožnově pod Radhoštěm 1925-2005

Muzejní počín roku

1. Krajské muzeum Karlovy Vary, Otevření nové stálé expozice v Královské mincovně v Jáchymově
2. Středočeské muzeum v Rostkách u Prahy; Rehabilitace budovy ateliéru Zdenky Braunerové v Rostkách a její využití pro stálou expozici

Uvažujete o účasti v soutěži?

Nezmeškejte uzávěrku!

28. únor se blíží!

AUDIO

AUDIO GUIDE

audio průvodce

Určen pro:
muzea, galerie, památky, hrady, zámky,
zoologické zahrady, výstavy a veletrhy

nabízí společnost:

Gallery service, s.r.o.
Na Fialce II, 1658/1
163 00 Praha 6
www.audioguide.cz
info@audioguide.cz

Dokonalý přehled o cestování

**16. mezinárodní veletrh
průmyslu cestovního ruchu**

**15. mezinárodní veletrh
turistických možností v regionech**

12.–15. 1. 2006
Brno – Výstaviště

www.bvv.cz/go

12.–13. 1. dny pro odborníky

Otevřeno denně:
10.00–18.00 hodin
v neděli do 16.00 hodin

Vstupné ve dnech pro
veřejnost (14.–15. 1.):
celodenní 60,- Kč
zlevněné 30,- Kč
rodinné 120,- Kč

Veletrhy Brno, a.s.
Výstaviště 1
647 00 Brno
Czech Republic
Tel.: 541 152 984
Fax: 541 153 062
go@bvv.cz
regiontour@bvv.cz

BVV

**Veletrhy
Brno**